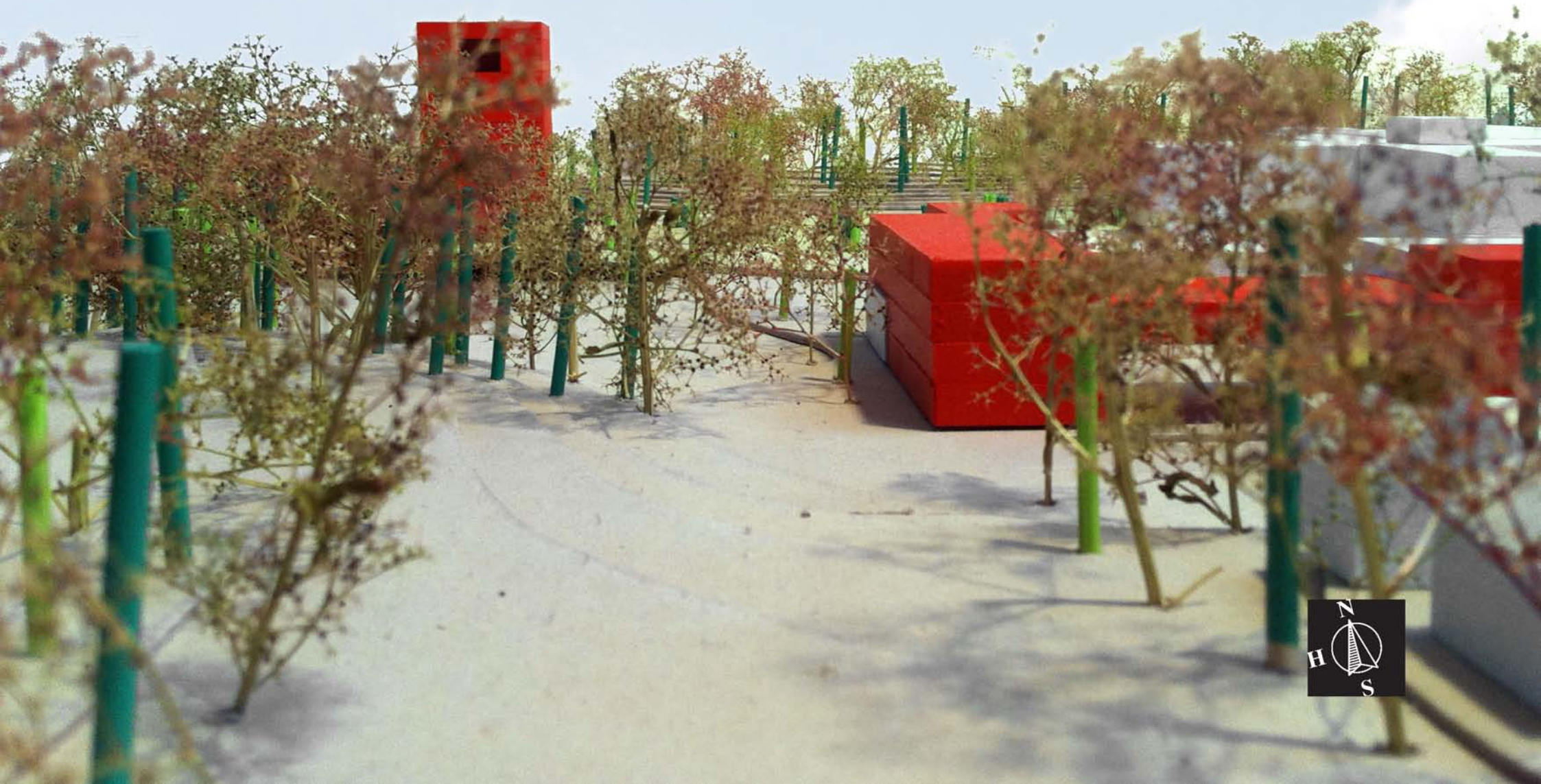

Masterplan Rijnstate

Masterplan Rijnstate

*'if you want to land on the moon
you have to reach for the sky'*

Een rapport van H+N+S Landschapsarchitecten in opdracht van Rijnstate
in samenwerking met Philip Vencken, Philomene van der Vliet,
Gijs Baks en Arjan van Timmeren

november 2011

H+N+S Landschapsarchitecten

Soesterweg 300, 3812 BH Amersfoort

Postbus 1603, 3800 BP Amersfoort

T 033 432 80 36 ■ F 033 432 82 80

E mail@hnsland.nl ■ W www.hnsland.nl

Inhoud

1	LEESWIJZER	07
2	SAMENVATTING	11
3	HOOFDDOCUMENT MASTERPLAN	17
a	Inleiding	17
b	Rijnstate in haar landschappelijke context	21
c	Plangebied Rijnstate	29
d	Fasering	55
e	Speerpunt duurzaamheid	58
	BIJLAGE: PRIORITEITEN EN AMBITIES	61

I Leeswijzer

Voor u ligt het Masterplan Rijnstate. Het Masterplan geeft de koers voor de langjarige ontwikkeling van ziekenhuis Rijnstate ten aanzien van programma en ruimtelijke opzet.

Het Masterplan bestaat uit een hoofddocument met de bijlagen:

- de notitie Prioriteiten en Ambities
- Werkboek fase 1 en 2
- de notitie Verkeerskundig Onderzoek
- de notitie Advies Duurzaamheid

De bijlagen gaan in op de:

1. prioriteiten en ambitieniveaus bij de realisatie van de ruimtelijke voorstellen in het Masterplan
2. opgave ruimtelijke mogelijkheden en de analyse/verkenning plangebied
3. verkeerskundige gevolgen en gewenste ontwikkelingsrichting voor de verkeers- en parkeeropgaven die met de ontwikkeling van Rijnstate samenhangen
4. duurzaamheidsdoelstellingen voor het toekomstig Rijnstate ziekenhuis

Er is voor gekozen om deze bijlagen niet tekstueel te integreren in het Masterplan, maar inhoudelijk vormen deze bijlagen wel een integraal geheel met het Masterplan en moeten in samenhang met elkaar gelezen worden.

Het is voor het gebruik van het Masterplan als koers en kader voor de langere termijn goed om nader toe te lichten hoe de documenten met elkaar als ontwikkelingskader moeten worden gehanteerd.

Prioriteitstelling en ambitieniveaus voor de ruimtelijke ontwikkeling:

Het hoge ambitieniveau van Rijnstate, ten aanzien van haar toekomstige ruimtelijke opzet, bevat vele onderdelen. Als koers is het Masterplan daarmee een uitdagingend kader.

Bij de beslissing over uiteindelijke realisaties zal in de loop der tijd het Masterplan gehanteerd worden als toets criterium en afwegingskader.

Het valt daarbij te verwachten dat wellicht, met voortschrijdend inzicht, niet alles realiseerbaar zal zijn op de wijze zoals dat anno 2011 in dit Masterplan is verwoord. Dit is een inherente eigenschap van Masterplannen, die echter niet moet leiden tot willekeurige afwegingen.

Om dit te bereiken is een nadere bepaling van prioriteiten en ambities van de ruimtelijke opzet als bijlage toegevoegd. Door prioritering is aangegeven welke ruimtelijke onderdelen het belangrijkste zijn. Van die onderdelen is de uitwerkingsband-

breedte in ambitieniveaus gespecificeerd. Hoewel uitgangspunt is dat naar het hoogste uitwerkingsniveau voor deze onderdelen wordt gestreefd, is van deze belangrijke ruimtelijke onderdelen ook de minimale basiskwaliteit geduid.

De prioriteiten- en ambitiebepaling moet worden gelezen als een specificering van de in het hoofddocument beoogde ruimtelijke opzet.

Werkboek fase 1 en 2

Gedurende het Masterplanproces is een werkboek opgesteld (oktober 2010) waarin een analyse en verkenning van het plangebied en de opgave zijn opgenomen (deel 1 werkboek). De hierin benoemde kwaliteiten en kansen hebben geleid tot drie onderzoeksmodellen. Deze modellen waren bedoeld om een aantal aspecten verder te onderzoeken en de bandbreedte aan ruimtelijke mogelijkheden te verkennen (deel 2 werkboek). Het werkboek is te beschouwen als achtergrondinformatie.

Verkeerskundige**Onderzoeksrapportage:**

De Rapportage kwantificeert de benodigde parkeercapaciteit. De kwantificering wordt als uitgangspunt en opgave voor het Masterplan overgenomen. Voor het accommoderen hiervan worden twee parkeervoorzieningen voorgesteld. De voorstellen worden overgenomen als koers voor het Masterplan.

De implicaties van de verkeersafwikkelingen, ook buiten het Rijnstate terrein, worden als opgave overgenomen zonder de voorgestelde oplossingsrichtingen al vast te leggen.

Daarnaast signaleert de rapportage een overgangsproblematiek; de tijdelijke parkeerbehoefte ten tijde van de realisatie van de definitieve parkeervoorzieningen. Deze opgave en omvang worden erkend en zullen in een nader vervolgtraject, integraal met de gemeente, worden onderzocht.

In het Masterplan wordt ten aanzien van de verkeers- en parkeerimplicaties van de Rijnstate ontwikkeling op globaal niveau ingegaan op de structuur van de verkeersaspecten.

In de bijlage wordt dieper ingegaan op deze implicaties, de opgaven en de oplossingsmogelijkheden.

Duurzaamheidskoers:

Rijnstate heeft duurzaamheid als speerpunt in het hoofddocument opgenomen.

De tekst over duurzaamheid van het hoofddocument verwijst naar de bijlage Advies Duurzaamheid, die dieper op het gedachtegoed ingaat en mede bijdraagt aan een 'duurzame mindset' te ontwikkelen.

Uitgangspunt is om patienten en medewerkers een gezonde en leefbare omgeving aan te bieden, gebaseerd op de duurzame uitgangspunten van het 'healing environment' principe, dat er onder andere van uit gaat dat de kwaliteit van de omgeving een positief effect heeft op de gezondheid en herstel van patienten.

2 Samenvatting

1. Inleiding

Voor u ligt het Masterplan voor de lange termijn ontwikkeling van het Rijnstate ziekenhuis en haar omgeving. De basis van het Masterplan is het door de opdrachtgever opgestelde Programma van Eisen en het door het ontwerpteam opgestelde Plan van Aanpak.

Programma van Eisen:

- Uitbreiding van het bestaande Ziekenhuis
- Nieuwbouw kantoor
- Uitbreiding parkeercapaciteit
- Verbetering en opwaardering infrastructuur en logistiek
- Verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte t.b.v. "the healing environment"
- Speerpunt duurzaamheid

Plan van Aanpak

- Fase 1 Analyse en Verkenning
- Fase 2 Ambities en strategie
- Fase 3 Toetsing
- Fase 4 Planconcept

Het Masterplanproces kende een integrale werkwijze. De gemeente van Arnhem is nauw betrokken geweest bij en heeft inhoudelijk bijgedragen aan het tot stand

komen van het Masterplan. Gedurende de verschillende fases zijn een aantal workshops georganiseerd waarbij de adviseurs van de opdrachtgever samen met vertegenwoordigers van de gemeente samen aan de vooruitgang van het Masterplan document gewerkt hebben. Gedurende het gehele proces zijn door de opdrachtgever een aantal presentatieavonden georganiseerd om de buurtbewoners te informeren over de gang van zaken en hun feedback, waar mogelijk, te verwerken in het Masterplan. Tevens is de klankbordgroep Alteveer/ Cranevelt in diverse bijeenkomsten steeds op de hoogte gebracht van de vorderingen en zijn opmerkingen waar mogelijk verwerkt.

2. Voorafgaand aan het Masterplan

Fases 1 en 2 vormen de basis van het Masterplan

Gedurende het Masterplanproces is een werkboek opgesteld waarin, analyse / verkenning en opgave zijn opgenomen (fase 1). De hierin benoemde kwaliteiten en kansen hebben geleid tot drie onderzoeksmodellen

(fase 2). Deze modellen waren bedoeld om een aantal aspecten verder te onderzoeken en de bandbreedte aan ruimtelijke mogelijkheden te verkennen.

3. Masterplan Rijnstate in haar landschappelijke context

De ligging van Rijnstate in haar omgeving is bijzonder; aan het einde van het droogdal, in de directe nabijheid van Park Sonsbeek en Zijpendaal en aangrenzend aan de Galgenberg en Braamberg.

Komend vanaf de Wagnerlaan, uit het zuiden, ontvouwt zich een mooie landschappelijke setting, waarbij eerst het open droogdal gepasseerd wordt en vervolgens de bosgroepen van Zijpendaal in beeld komen. Door de bochten in de weg en de vaak monumentale boombeplanting wordt de bebouwing van Rijnstate pas laat zichtbaar. De presentatie van het ziekenhuis wordt nu als te abrupt en onoverzichtelijk ervaren. In het Masterplan wordt voorgesteld om met behulp van de uitbreiding van het hoofdgebouw aan de zuidoostzijde een meer

ingetogen beeld op te bouwen en met boombeplanting en terreininrichting een 'parkway' te creëren om dit beeld te filteren.

De nieuwe positie van het nieuwe kantoor-gebouw, ten zuiden van de huidige zusterflat, zorgt voor nog meer 'inbedding' achter de bomengroep. Ook hier treedt de 'parkway' op de voorgrond en staat de kantoortoren 'in de tweede linie'. Hiermee wordt een groener, meer samenhangend beeld gegeven aan het Rijnstate terrein. De beleving van het hoofdgebouw op het terrein zelf wordt verbeterd door de beeldkwaliteit van de uitbreiding van het ziekenhuis en de bomen van de 'parkway' op de voorgrond.

De prachtige ligging van Rijnstate wordt in het Masterplan gedefinieerd door vier landschappelijke hoofdelementen:

1. Het droogdal – het bestaande droogdal ligt ten zuiden van het Rijnstate terrein en biedt Rijnstate een prachtig zicht over het landschap.
2. De 'parkway' – door de relatief royale opzet heeft de Wagnerlaan de potentie om de uitstraling van een 'parkway' te krijgen met groene bermen en vrijstaande solitaire bomen.
3. Het bostalud – het beboste talud behoudt in de nieuwe situatie zijn functie als decor voor het ziekenhuis. In het Masterplan wordt voorgesteld

het bostalud verder te versterken; verbreden en verflauwen van de helling waar mogelijk en aan te vullen met boomsoorten die de steile helling goed verdragen.

4. De tuin – de open ruimte op het Rijnstate terrein zelf, wordt beschouwd als een grote tuin met een voornamelijk groene uitstraling, die een grote rol gaat spelen in de 'healing environment' die Rijnstate haar patiënten wil bieden. De tuin bestrijkt het hele gebied tussen hoofdgebouw, Arti en het nieuwe kantoorgebouw. De huidige parkeerfunctie zal grotendeels van het maaiveld verdwijnen en onder het dak van de tuin zijn plek krijgen. Aan de zuidzijde sluit de tuin naadloos aan bij de 'parkway'. Aan de westzijde vullen bostalud en tuin elkaar aan.

Plangebied Rijnstate

De lange termijnontwikkeling van Rijnstate bestaat uit 4 hoofdonderdelen:

- a. uitbreiding ziekenhuis
- b. nieuwbouw kantoor
- c. ontsluiting en parkeren
- d. groen en water

Op het terrein van Rijnstate zelf zijn de keuzes voor het Masterplan in samenhang gemaakt. Uitbreiding hoofdgebouw, nieuwbouw kantoor, parkeeroplossingen,

ontsluiting en inrichting buitenruimte zijn onlosmakelijk met elkaar en met de te handhaven bebouwing verbonden. Het concept voor het terrein sluit vanzelfsprekend aan op de omgeving, maar biedt tegelijkertijd een eigen sfeer, een 'Rijnstate-signatuur'.

a. uitbreiding ziekenhuis

De uitgangspunten voor de uitbreidingszone van het ziekenhuis zijn:

- concentreer de uitbreiding aan de noord- en oostzijde van het huidige ziekenhuis.
- de uitbreiding mag maximaal 4 lagen hoog zijn.
- breng d.m.v. de uitbreiding een duidelijke hiërarchie in de massa van het ziekenhuis aan. Dat betekent een herordening van het presentatiebeeld van de ziekenhuisbebouwing
- De nieuwe gefaseerde uitbreiding zal d.m.v. verhoudingen, schaal en materialen een relatie hebben met de architectuur van het bestaande gebouw. Tegelijkertijd zal de uitbreiding door de opbouw van haar massa, ritmiek en transparantie een eigen architectuur krijgen die verwijst naar de nieuwbouw van de kantoortoren aan de zuidzijde van het terrein.
- De massieve aanwezigheid van het bestaande gebouw kan verzacht worden d.m.v. het aanleggen van daktuinen en een

nieuwe landschappelijke inrichting van de bestaande binnentuinen.

b. nieuwbouw kantoortoren

De uitgangspunten voor de nieuwbouw zijn:

- het nieuwe gebouw fungeert als 'campanile' voor het stedenbouwkundig/landschapsplan van Rijnstate.
- het nieuwe gebouw heeft in de stedelijke landschapscontext een terughoudende impact, met name vanuit het droogdal Sonsbeek.
- het gebouw staat op een landschappelijk ingericht parkeerdek.
- het gebouw heeft een verticale opbouw, die boven de omliggende boomkruinen uit komt.
- het gebouw heeft een abstracte uitstraling met een harmonieuze ritmiek in gevel opbouw
- het gebouw vormt een architectonische entiteit met de architectuur van het entreegebied van de onderliggende parkeergarage en haar openingen in het landschapsdek.
- de entree van de nieuwe toren heeft een zichtrelatie met de hoofdentree van het ziekenhuis.
- alle installaties zijn aan het zicht onttrokken.

c. ontsluiting en parkeren

Het Rijnstate terrein wordt ontsloten door drie entrees vanaf de 'parkway'. De entree aan de oostzijde ontsluit de oostelijke parkeergarage voor werknemers en leidt naar de spoedeisende hulp en bevoorradingszone.

De hoofdentree vanaf de Wagnerlaan ligt op de huidige locatie, maar zal uitsluitend dienen voor het afzetten van patienten, taxivervoer en bezoekers aan Arti. De route is gemarkeerd op het plein en niet vormgegeven als een aparte weg. De auto is hier nadrukkelijk 'te gast'. De westelijke entree leidt direct naar de parkeergarage voor bezoekers, die een intern circuit heeft. Aan de noordzijde van Arti is een kortsluitende route tussen de oostelijke weg en het plein, te gebruiken in geval van calamiteiten. Fietsverkeer bereikt Rijnstate vanaf het vrij liggende dubbelzijdige fietspad aan de Wagnerlaan. Via het plein is de hoofdentree bereikbaar, waar enkele fietsparkeervoorzieningen zijn opgenomen. Een grootschalige fietsparkeervoorziening wordt voorzien in de westelijke parkeergarage.

De uitgangspunten van parkeergarage Oost zijn:

- het nieuwe gebouw heeft een groene uitstraling.
- de hoogte van het gebouw mag nooit hoger zijn dan de hoogte van het talud.

- De parkeergarage zal een groene afscheiding vormen voor de oostelijke gelegen particuliere tuinen.
- Het gebouw fungeert als een akoestisch scherm t.o.v. de woonhuizen ten oosten van het terrein.

De uitgangspunten voor parkeergarage Tuin zijn:

- de parkeervoorziening wordt gerealiseerd onder een tuin-achtig dek
- de toe- en uitgangen en lichthoven in het dek hebben zowel een architectonische als een landschappelijke uitstraling, in samenhang met het tuinlandschap en de nieuwbouw.
- Het interieur van de garage heeft een lichte en heldere uitstraling die consistent is met de architectonische uitstraling van de nieuwbouw.

d. groen en water

Groen:

In het Masterplan is onderscheid gemaakt in droogdal, 'parkway', bostalud en tuin. Genoemde voorstellen, zoals het realiseren van een 'landschappelijke laagte', in en buiten het Rijnstate terrein beogen vooral bij te dragen aan een landschappelijke beindiging van het droogdal.

Het bostalud ondergaat een meer ingrijpende transformatie; uitbreiding en inpassing

van parkeergarage. Tegelijkertijd zal de overgang van het bostalud naar het ziekenhuisterrein landschappelijk worden versterkt.

Het assortiment sluit grotendeels aan bij de huidige beplantingssoorten; inheemse soorten en douglassparren, maar wellicht ook toevoeging van soorten die het steile talud beter verdragen. Er zal een beheersplan worden opgesteld om het bosachtige karakter te behouden en te versterken.

De 'parkway' bestaat uit grasbermen met ruimte voor solitaire bomen en boomgroepen. De boomkeuze voor de 'parkway' kan aansluiten bij het natuurlijke assortiment uit de omgeving (eiken en beuken), maar kan ook toevoeging van een meer 'stadse' soorten verdragen (bijv. linde).

Berkenschermen en 'boseilandjes' bepalen het beeld van de tuin. De berken zijn dicht op elkaar geplant in strips en staan afwisselend op het dek of op een van beide verdiepingen van de parkeergarage. De 'boseilandjes' bestaan uit de dezelfde soorten als het bos op de helling.

Water:

De afvoer van het water levert op gezette tijden een probleem op op het terrein van Rijnstate. Momenteel wordt het dakwater van het ziekenhuis in de ondergrond geïnfiltrerd via 'zakputten' in de directe

omgeving van het hoofgebouw. Bij extreme regenval in korte tijd is de infiltratiecapaciteit echter onvoldoende.

Het regenwater van wegen en parkeerterreinen wordt, via bergingskelders, vanuit een overloop uit de infiltratieputten naar de bergingskelders gevoerd.

Ook in de omgeving van de bergingskelders zijn 'zakputten' aangebracht als overstortmogelijkheid.

In het Masterplan zal het dakoppervlak toenemen t.o.v. de huidige situatie en zal nog meer infiltratiemogelijkheid nodig zijn. Daar staat tegenover dat meer groene daken (hoofgebouw en parkeergarages) worden toegevoegd, die een rol kunnen spelen in het infiltreren, dan wel vertraagd afvoeren van regenwater. We stellen voor de daken hiervoor maximaal in te richten.

Tevens wordt voorgesteld aan de zuidzijde van de Kluisweg een 'landschappelijke laagte' in te richten die kan gaan fungeren als wadi, waarin het (overtollige) regenwater van het Rijnstate terrein kan infiltreren en er bij voorkeur niet meer op het riool hoeft te worden geloosd, zoals nu in noodgevallen gebeurt.

Fasering

Het Masterplan biedt lange termijn kaders aan voor de lange termijn ontwikkeling van Rijnstate en haar terrein. Om te komen tot een realistische en geïntegreerde aanpak

is het proces in vier hoofdfases opgeknipt:

- Fase 1: uitbreiding noordoost hoek ziekenhuis
- Fase 2: uitbreiding zuidoost hoek ziekenhuis en parkeergarage oost
- Fase 3: nieuwbouw kantoor en parkeergarage west deel 1
- Fase 4: parkeergarage west deel 2

Het is mogelijk, i.v.m. de realiseerbaarheid van de diverse plannen, dat de diverse fases worden opgeknipt in deelfases. De ontwikkeling van het landschap, 'parkway', bostalud en tuin wordt integraal ontwikkeld met deze fases. In het hoofddocument wordt de integratie nader beschreven.

Duurzaamheid

Rijnstate heeft duurzaamheid als speerpunt voor de toekomstige ontwikkelingen van het Rijnstate terrein op de agenda staan. De ambities van Rijnstate zijn opgenomen in het Masterplan document.

In de bijlage 'Advies Duurzaamheid' wordt verder ingegaan op voorwaarden en 'mindset' om te komen tot een duurzame ontwikkeling over de lange termijn.

3 Masterplan

a. Inleiding

Aanleiding en opgave

In dit boek wordt het Masterplan dat is opgesteld voor Rijnstate toegelicht en geïllustreerd. De redenen voor het opstellen van een Masterplan voor het gehele Rijnstate terrein zijn de beoogde uitbreiding van het hoofdgebouw, het realiseren van een nieuw kantoorgebouw en uitbreiding en verbetering van de bereikbaarheid van de parkeervoorzieningen (zie bijgevoegd schema voor concreet programma van eisen). Met het Masterplan wordt verder verbetering van de openbare en collectieve ruimte en inpassing in het landschap beoogd, alsmede verbetering van het watermanagement van het terrein. Uiteindelijk doel van het Masterplan is de diverse opgaven en ambities waar te maken en tegelijkertijd kwaliteit toe te voegen aan het Rijnstate Ziekenhuis en haar directe omgeving. De rapportage vormt het kader voor het later op te stellen bestemmingsplan en voor verdere detailuitwerking in concrete bouw- en inrichtingsplannen.

Proces

Het Masterplan is opgesteld door H+N+S Landschapsarchitecten i.s.m. Philip Vencken, Gijs Baks en Philomene van der Vliet. Arjan van Timmeren is aan het ontwerpteam toegevoegd om het aspect duurzaamheid vanaf het begin in het Masterplan te implementeren. Grontmij is in de loop van het proces aangehaakt om onderzoek te doen naar de verkeersafwikkeling en om de ontwikkelde parkeermodellen te onderzoeken en te verbeteren. Gedurende het proces hebben ateliers en werksessies plaatsgevonden met opdrachtgever en gemeente, waardoor er een intensieve afstemming is geweest. Ook zijn een aantal bewonersavonden en bijeenkomsten van de klankbordgroep georganiseerd om draagvlak voor het Masterplan te creëren.

Programma van Eisen

Korte termijn

- Uitbreiding hoofdgebouw, excl. poli en techniek: 3.150 m²
- Realisatie nieuw kantoor: 6.000m²
- Uitbreiding en verbetering parkeervoorzieningen: 600p.p., incl. fietsen, motoren en scooters)

Lange termijn

- 2% groei per jaar, op basis van bvo 10% in 5 jaar = 7.000 m²
- CO₂ reductie: 30% v.a. 2005 over 15 jaar: 2% per jaar

Ligging plangebied

Rijnstate grenst aan de noordzijde aan de wijken Cranevelt en Alteveer; aan de zuidzijde ligt de Braamberg; aan de oostzijde de Galgenberg en ten westen de sportvelden en park Zijpendaal die overgaan in park Sonsbeek. De glooiingen in het landschap zijn ontstaan gedurende de ijstijden in het Pleistoceen toen de stuwwallen en droogdalen werden gevormd. Het Rijnstate terrein is gelegen op de stuwwal aan het einde van een droogdal.

Door zandwinning in het begin van de twintigste eeuw is de kom waarin het Rijnstate ziekenhuis ligt ontstaan en is het terrein aan drie zijden afgeschermd van de omgeving door een steil beplant talud. Rond 1930 is op deze locatie het Gemeente Ziekenhuis gerealiseerd. In 1995 is het ziekenhuis in haar huidige vorm opgeleverd. Aan de zuidzijde, waar het ziekenhuisterrein zich 'opent' naar de omgeving wordt het terrein ontsloten via de Wagnerlaan. Aan de westzijde is de Kluizeweg gelegen, een oude weg met laanbeplanting, die vanuit het droogdal de stuwwal op leidt.

Leeswijzer Masterplan

Dit hoofdstuk gaat in op het Masterplan zelf. Kansrijke oplossingen uit de verschillende modellen, die beschreven zijn in het werkboek, hebben geleid tot een ruimtelijk model dat de basis heeft gevormd voor dit Masterplan.

Allereerst wordt ingegaan op de hoofdopzet en de ligging van het toekomstige Rijnstate-terrein in de omgeving (hoofdstuk 3b).

Vervolgens wordt ingezoomd op het terrein zelf door eerst het totaalbeeld toe te lichten en vervolgens het plan te beschrijven aan de hand van de verschillende aspecten (groen en water, infrastructuur, parkeren en bebouwing) (hoofdstuk 3c.). In hoofdstuk 3d wordt de fasering besproken. Tot slot komt het speerpunt duurzaamheid in hoofdstuk 3e. aan bod. De bijlage 'Prioriteiten en ambities' is in deze rapportage opgenomen.

Landschappelijke context

b. Rijnstate in de landschappelijke context

De ligging van Rijnstate in haar omgeving is een bijzondere; aan het einde van het droogdal, in de directe nabijheid van park Sonsbeek en Zijpendaal en grenzend aan de Galgenberg en de Braamberg. Dat reliëf speelt ook op het terrein zelf een belangrijke rol. Door de ligging in een oude zandwinput zijn de taluds, die het terrein begrenzen manifest aanwezig, zeker door de inmiddels bosachtige beplanting. Tegelijkertijd wordt Rijnstate door het beboste talud grotendeels aan het zicht onttrokken, zeker vanuit de omliggende woonwijken. Aan de zuidzijde 'opent' het ziekenhuisterrein zich naar de omgeving en zijn er zichtrelaties met het droogdal en de Braamberg.

Ambitie: Rijnstate in de directe omgeving

Ambitie: landschappelijke onderlegger

Droogdal

In het Masterplan wordt voorgesteld dat Rijnstate zich terugtrekt op haar eigen terrein ten noorden van de Kluizeweg. Ten zuiden van de weg, waar nu nog geparkeerd wordt zou dan ruimte ontstaan voor de aanleg van een 'landschappelijke laagte', die bij hevige regenval kan fungeren als opvang- en infiltratiebekken voor regenwater van Rijnstate. De bomengroep, die de huidige parkeerplaats afschermt kan opgeschoond worden, waardoor de mooie boomvormers blijven staan, maar de onderbeplanting verwijderd wordt. Hierdoor ontstaat een transparanter beeld richting droogdal en vice versa. De bomengroep en 'landschappelijke laagte' tezamen vormen dan als het ware de 'beëindiging' van het droogdal.

‘Parkway’

De Wagnerlaan, die aan de voorzijde (entreezijde) het Rijnstate terrein passeert is in de huidige situatie een ontsluitingsweg met gescheiden rijbanen, vrijliggende fiets- en voetpaden. De relatief groene opzet wordt echter verstoord door de vele afslagen, bushaltes en uitvoegstroken ter hoogte van het ziekenhuisterrein. Door de relatief royale opzet heeft de Wagnerlaan de potentie om de uitstraling van een ‘parkway’ te krijgen met groene bermen en vrijstaande solitaire bomen. In het Masterplan wordt dit bereikt door de bermen zoveel mogelijk te verbreden, solitaire bomen toe te voegen en het voetpad vrij in het gras te situeren. Het ligt voor de hand het deel van de Kluizeweg tussen Wagnerlaan en sportvelden onderdeel te laten zijn van de ‘parkway’, zodat alle ‘Rijnstate entrees’ vanaf de ‘parkway’ ontsloten worden. Hiermee wordt een aantrekkelijke entree tot het Rijnstate terrein gerealiseerd en wordt tegelijkertijd een transparant scherm gevormd richting Rijnstate, zodat een zachte overgang ontstaat naar het volumineuze hoofdgebouw.

Bostalud

Het beboste talud behoudt in de nieuwe situatie zijn functie als decor voor het ziekenhuis. Het gemengde assortiment zorgt voor een bosachtige sfeer, de doormenging met douglasspar maakt het karakteristiek en heeft ook in de winter een expressief en afschermend effect. In de huidige situatie echter is de westzijde zo dichtgegroeid dat er slechts incidenteel een doorzicht mogelijk is vanaf de Kluizeweg op het ziekenhuisterrein, aan de noord-oostzijde is de beplanting na beheersmaatregelen en uitval van bomen juist te open geworden, zeker omdat Rijnstate hier grenst aan particuliere tuinen. In het Masterplan wordt voorgesteld het bostalud verder te versterken; verbreden en verflauwen van de helling waar mogelijk en aan te vullen met soorten die de steile helling goed verdragen. Langs de Kluizeweg (bostalud westzijde) zal op een aantal plekken de onderbeplanting wel verwijderd worden om meer doorzichten en relatie tussen Rijnstate en omgeving mogelijk te maken. Onderzocht zal worden of het hek aan de westzijde dat dan in het zicht komt te staan, verwijderd kan worden. Aan de tuinenzijde wordt de bosstrook juist verdicht en onderbeplanting toegevoegd om een betere afscherming te realiseren.

Tuin

De open ruimte op het Rijnstate terrein zelf wordt beschouwd als één grote tuin, die een grote rol gaat spelen in de ‘healing environment’ die Rijnstate haar patiënten wil bieden. Door de transformatie van de grote stenige parkeerplaats, die de buitenruimte van Rijnstate nu is, naar een tuin met een voornamelijk groene uitstraling zal het gebied beter aansluiten bij het landschappelijke karakter van de omgeving. De tuin bestrijkt het hele gebied tussen hoofdgebouw, Arti en het nieuwe kantoorgebouw. De huidige parkeerfunctie zal grotendeels van het maaiveld verdwijnen en onder het dak van de tuin zijn plek vinden. Aan de zuidzijde sluit de tuin naadloos aan bij de ‘parkway’, aan de westzijde vullen bostalud en tuin elkaar aan. In hoofdstuk 3 wordt dieper ingegaan op de ruimtelijke kwaliteit van de tuin.

Bestaande situatie

Nieuwe situatie

Beleving Rijnstate vanaf de Wagnerlaan

Komend vanaf de Wagnerlaan uit het zuiden ontvouwt zich een mooie landschappelijke setting, waarbij eerst het open droogdal gepasseerd wordt en vervolgens de bosgroepen van Zijpendaal in beeld komen. Door de bochten in de weg en de vaak monumentale boombeplanting wordt de bebouwing van Rijnstate pas laat zichtbaar. Eerst toont zich de huidige zusterflat van Rijnstate, als een ranke toren boven de bomen. Pas als de aansluiting met de Kluizeweg in beeld komt wordt het hoofdgebouw zichtbaar. Door het enorme bouwvolume en de architectuur gebeurt dit echter op een dominante manier. In de nieuwe situatie zal de uitbreiding van het hoofdgebouw aan de zuidoostzijde een meer ingetogen beeld opleveren. Ook zullen de bomen van de 'parkway' dit beeld filteren zonder echter het zicht op het hoofgebouw geheel te ontnemen. De nieuwe positie van het kantoorgebouw, direct ten zuiden van de zusterflat, zorgt voor nog meer 'inbedding' achter de bomengroep. Ook hier treedt de 'parkway' op de voorgrond en staat de kantoortoren 'in de tweede linie'.

Bestaande situatie

Nieuwe situatie

Beleving Rijnstate vanaf de Cattepoelseweg

Vanaf de andere zijde, de Cattepoelseweg, is de beleving minder aantrekkelijk; hier overheerst de onrust van een drukke ontsluitingsweg met inritten, verkeersborden, bovenleiding en een rommelig, niet eenduidig beeld op het ziekenhuisterrein. Weliswaar is er tussen zusterflat en hoofdgebouw door zicht op de beboste helling, toch overheerst de onrust.

Het is de ambitie om in de nieuwe situatie twee oorzaken van dit onrustige beeld aan te pakken, namelijk de positie van de zusterflat en de beleving van hoofdgebouw en terrein.

- Door de plaatsing van het nieuwe kantoorvolume ten zuiden van de huidige zusterflat, komt de nieuwbouw achter de bosgroepen op de Braamberg te staan en wordt eenzelfde beleving als vanaf de andere kant bereikt; de kantooortoren verrijst boven de bomen.
- De beleving van het hoofdgebouw en het terrein zelf wordt verbeterd door de beeldkwaliteit van de uitbreiding van het ziekenhuis en door de bomen van de 'parkway' op de voorgrond. Deze 'groene weg' zorgt voor een rustig beeld terwijl, onder de bomen door, het hoofdgebouw nog steeds zichtbaar is.

Beide ingrepen zullen zorgen voor een groener en meer samenhangend beeld van Rijnstate.

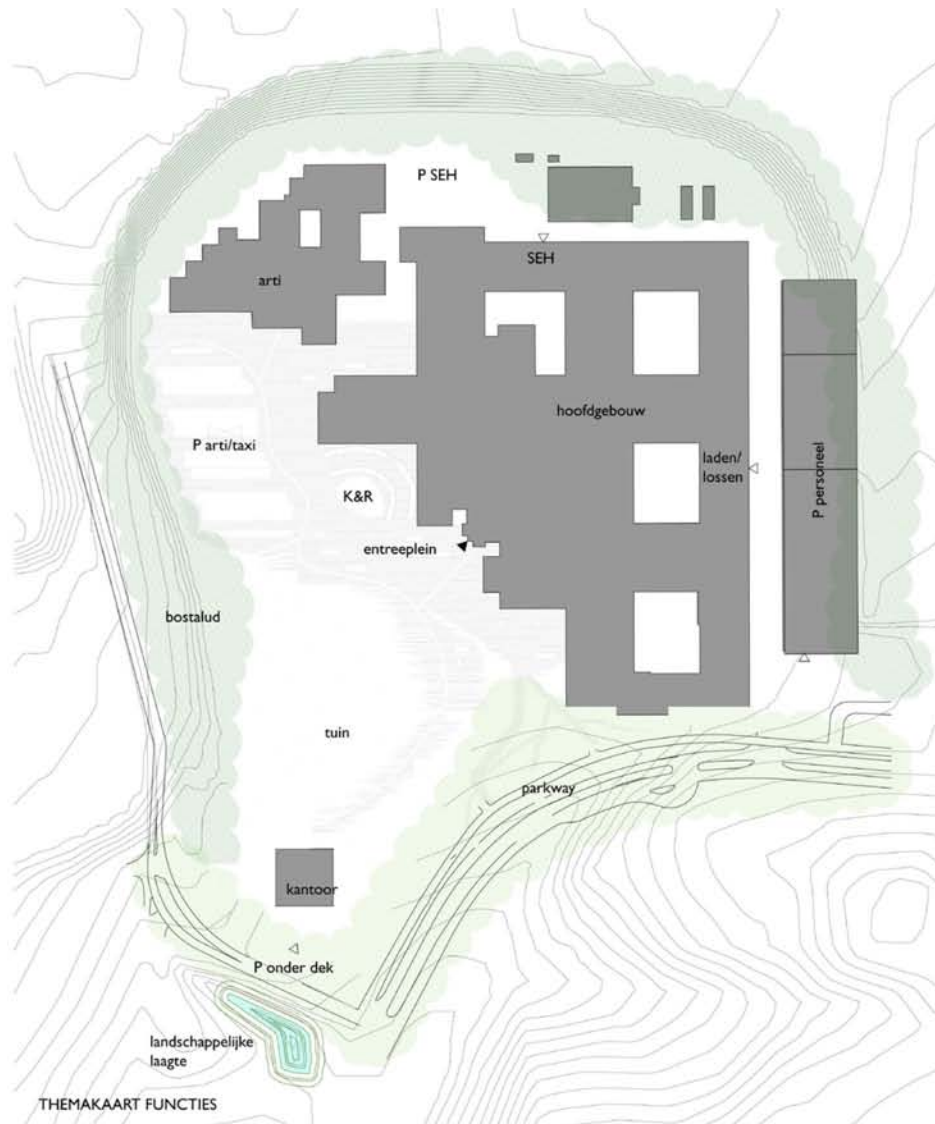
- entreeplein
- parkeergarage
- parkeerplaatsen
- daktuinen
- patio's tuin
- patio's verhard
- padenstelsel
- bostalud
- boombeplanting parkway
- boseilandjes
- berkenstrips

c. Plangebied Rijnstate

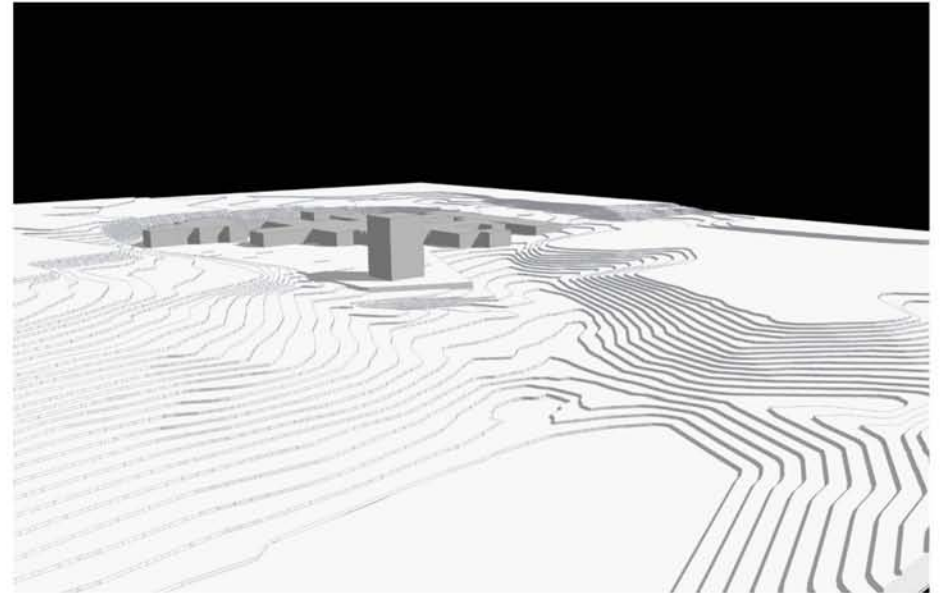
Op het terrein van Rijnstate zelf zijn de keuzes voor het Masterplan in samenhang gemaakt. Uitbreiding hoofdgebouw, nieuwbouw kantoor; parkeeroplossingen, ontsluiting en inrichting buitenruimte zijn onlosmakelijk met elkaar en met de te handhaven bebouwing verbonden. Het concept voor het terrein sluit vanzelfsprekend aan op de omgeving, maar biedt tegelijkertijd een eigen sfeer, een 'Rijnstate-signatuur'.

Eén van de belangrijkste opgaven, naast het oplossen van het programma van eisen, was het creëren van een prettige, aantrekkelijke buitenruimte, die onderdeel uitmaakt van de 'healing environment' die Rijnstate wil bieden. Om hier ruimte aan te kunnen bieden is ervoor gekozen om het parkeerprogramma grotendeels uit het zicht op te lossen; onder een groen dek in de tuin en in een parkeergebouw aan de oostzijde van het terrein. Eén andere opgave was het maken van duidelijke keuzes voor de situering van functies; niet alles kan meer overal, functies zijn duidelijk toegewezen. Ook bij veranderingen en uitbreiding in de toekomst kunnen alleen duidelijke keuzes in het Masterplan een kader bieden.

Referentie: 'sne'de' in landschap

Nieuwbouw als schakelpunt

Hoofdpzet

Rijnstate wordt bereikt vanaf de 'parkway' waar twee entrees zijn naar de parkeergarages, aan de oost- en de westzijde. Tussen hoofdgebouw en kantoortoren in gaat de 'parkway' over in de tuin van Rijnstate. Via de tuin is de ingang naar de hoofdentree, die naast fietsers en voetgangers alleen bestemd is voor 'kiss & ride' verkeer en taxivervoer. De entree aan de westzijde bevindt zich op het schakelpunt tussen droogdal, 'parkway' en de tuin van Rijnstate en is daarmee een belangrijke plek. Op de hoek van Kluizeweg en Wagnerlaan rijst de parkeergarage geleidelijk op uit het maaiveld, omdat het landschap langzaam daalt richting droogdal. Het parkeergebouw manifesteert zich daarmee als een 'sneede in het landschap'; terughoudend en ingepast in de 'parkway'. Vandaar heeft de wandelaar in de tuin een prachtig uitzicht over het landschap. Dit effect kan versterkt worden door deze plek vorm te geven als 'balkon'.

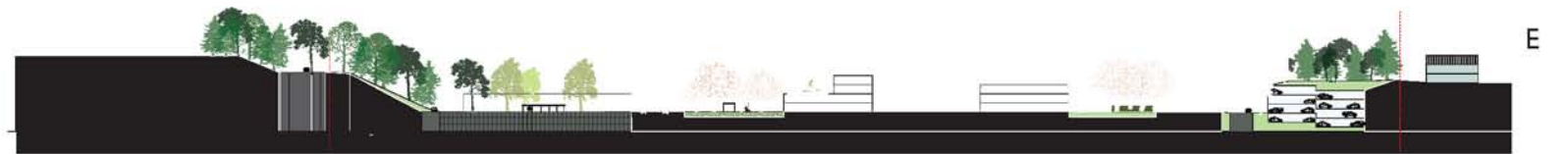
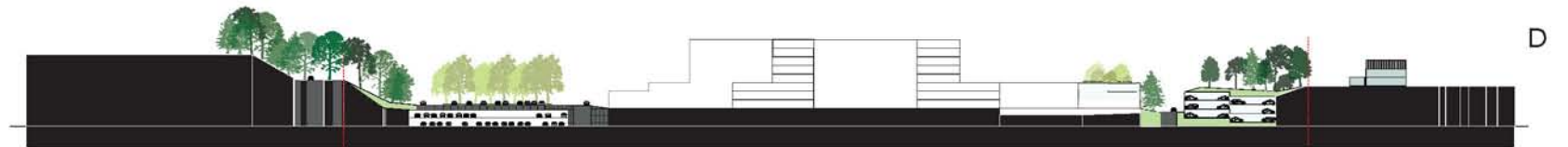
Het zou een kans kunnen zijn de parkeergarage nog verder naar het zuiden door te trekken waarbij het landschappelijke dek in een glooiende beweging aansluit op het droogdal. De Kluizeweg zal dan verplaatst worden naar het zuiden, waardoor tegelijkertijd de kans wordt geboden een echt 'parkway'profiel aan te leggen voor dit deel van de Kluizeweg.

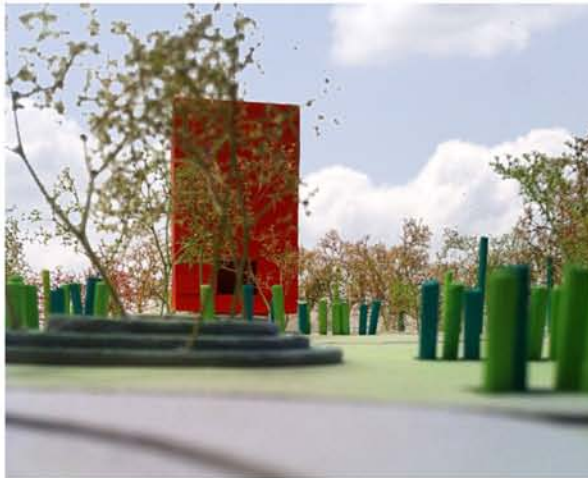
Deze mogelijkheid zal onderzocht worden bij de verdere uitwerking.

De entree aan de oostzijde leidt naar een parkeergarage die in / aan de boshelling is gebouwd en bedoeld is voor werknemers. Ook spoedeisende hulp en laad- en losverkeer komt via deze entree het terrein op, zoals in de huidige situatie. De entree aan de westzijde, via de Kluizeweg, vormt de ingang naar een grote parkeergarage voor bezoekers. Zij parkeren hun auto en komen via de dichtstbijzijnde opgang in de tuin uit, om daar hun weg te vervolgen naar de hoofdentree. De ambitie is om in- en uitrit van deze parkeergarage aan de kluizeweg gecombineerd en compact te houden. De uitbreiding van het ziekenhuis wordt gerealiseerd op / aan het hoofdgebouw zelf. Dit is constructief mogelijk en functioneel logisch. Ook ruimtelijk is dit wenselijk; het ziekenhuisgebouw kan worden 'afgemaakt' waardoor een helder gebouw ontstaat met een rustiger gevellijn dan in de huidige situatie. Nieuwbouw voor het kantoor wordt gesitueerd direct ten zuiden van de huidige zusterflat, buiten de as van de Wagnerlaan. Kantoortoren, hoofdgebouw en Arti vormen de drie bouwvolumes en kaderen samen met de beboste helling de tuin in.

De boshelling biedt het groene tegenwicht tegen de drie bouwvolumes. De helling, die nu op enkele plekken zeer steil en dun beplant is, wordt versterkt door deze te verbreden (en de helling te verflauwen) waar mogelijk en door een slimmere en robuuste beplantingsstrategie toe te passen op de steile delen. Aan de westzijde waar de helling grenst aan de tuin is in de toekomst ruimte om het talud te verbreden en te laten overgaan in het meer open tuingedeelte. Aan de noordzijde, in de huidige situatie een 'achterkant' met veel incidentele bebouwing, wordt het talud en de beplanting zoveel mogelijk uitgebreid in de restruimtes en overhoeken. Hierdoor worden de kleinere gebouwen en noodzakelijke overige functie opgenomen en ingepast in de bosrand. Aan de oostzijde wordt de parkeergarage in de helling gebouwd. Hierbij zal de bestaande beplanting zoveel mogelijk behouden blijven. Op het dak van de parkeergarage zal de bosrand worden doorgetrokken, waardoor een bredere afscherming ontstaat tussen particuliere tuinen en ziekenhuis dan in de huidige situatie.

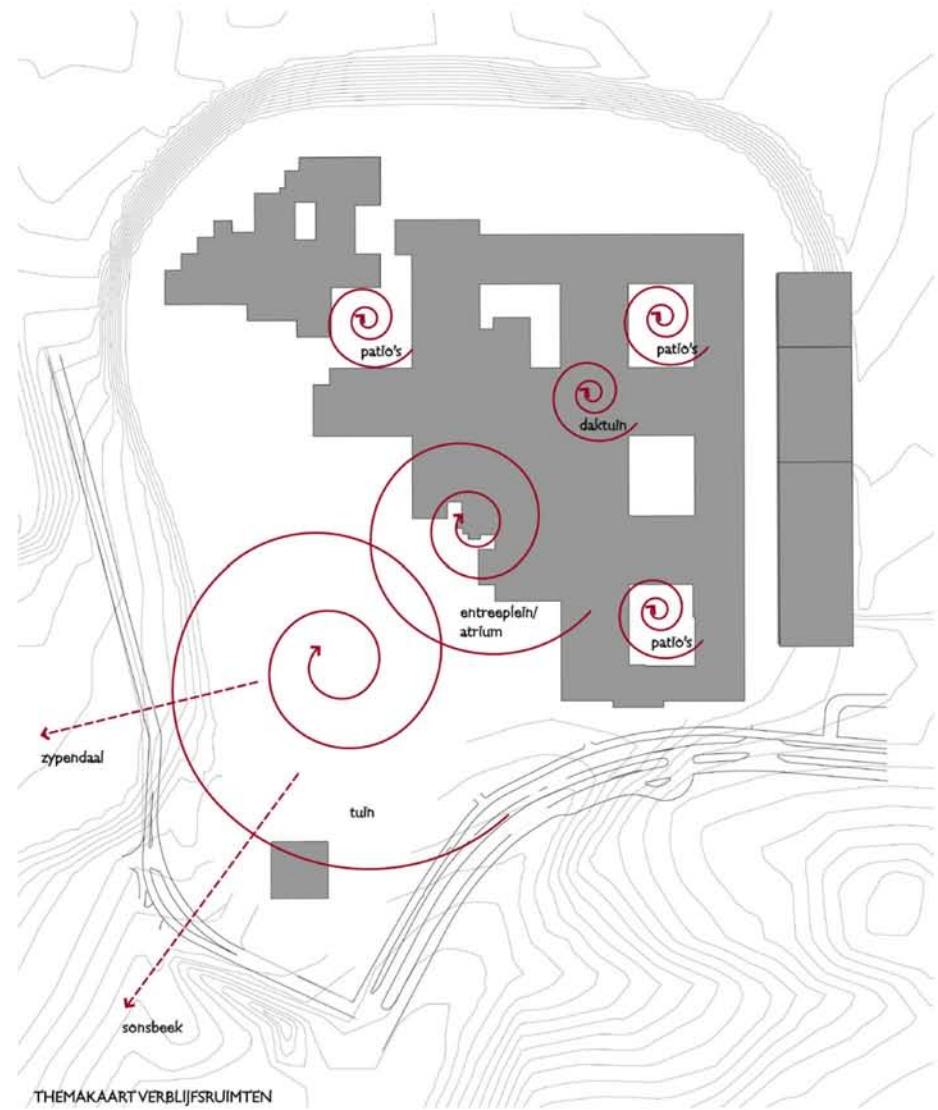

Vrijwel de gehele buitenruimte van Rijnstate, behalve de noord- en oostzijde, wordt omgevormd tot aantrekkelijke verblijfsruimte als onderdeel van de 'healing environment'; de tuin. De tuin heeft een verhard pleingedeelte op de overgang naar het hoofdgebouw en Arti. Op het plein, dat wordt ingericht met een aantal verblijfsplekken, wordt ook een autoroute gemarkeerd, evenals een aantal 'kiss & ride' plekken en parkeerplekken voor taxivervoer en de bezoekers van Arti. Vanaf het plein gaat de tuin over in een groen gedeelte dat aansluit bij de boshelling en de 'parkway'. Beide delen worden met elkaar verbonden via een informele wandelroute, die aantakt op alle entrees van gebouwen en die aan de zuidzijde aansluit op de omgeving.

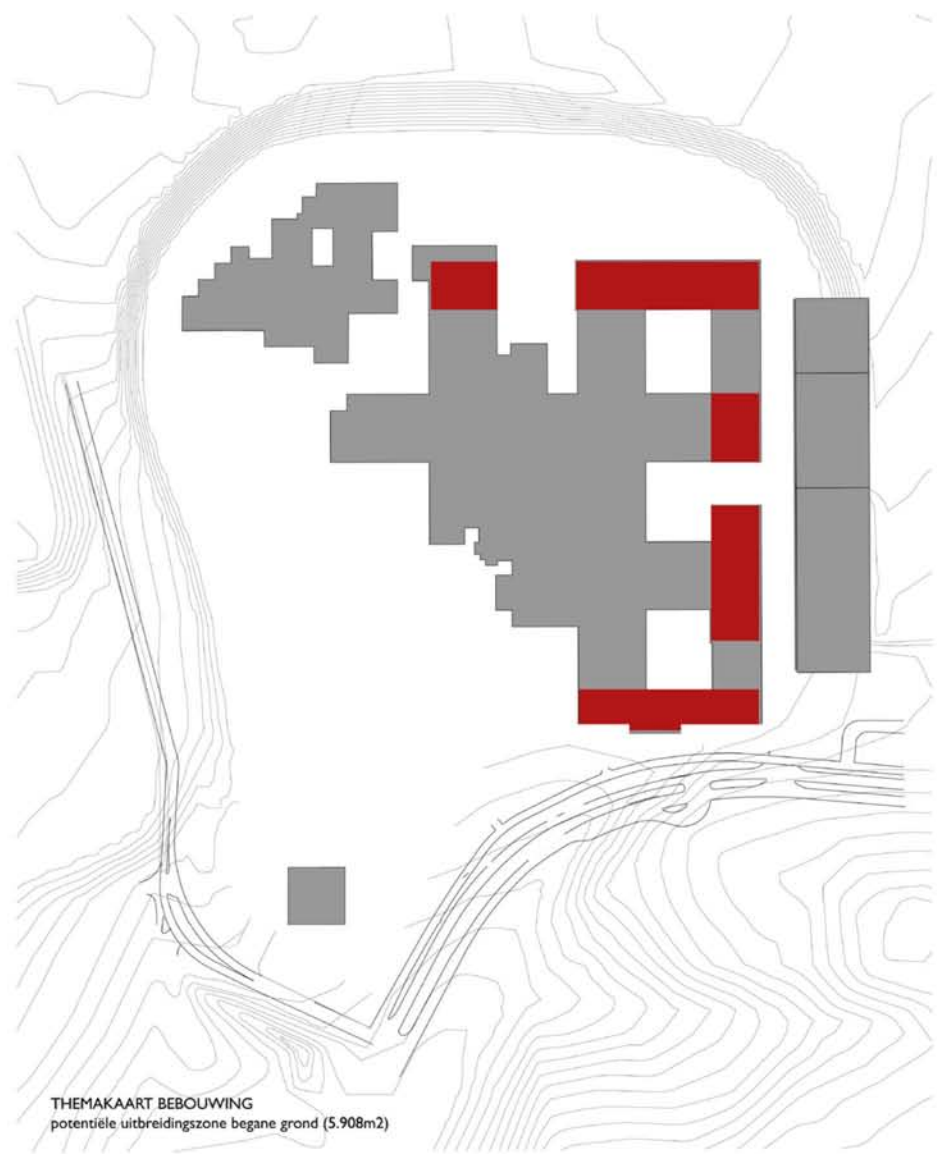
Langgerekte berkenschermen, die haaks op de boshelling zijn gepositioneerd vormen een terugkerend patroon dat zijn richting ontleent aan het orthogonale grid van het hoofdgebouw. Deze berkenschermen zijn soms op maaiveld gesitueerd, soms zijn ze geplant in de 'gaten' in de parkeergarage, die toegang bieden tot de tuin. Ook deze opgangen zijn aangesloten op de wandelroute. Als oriëntatiepunten worden 'boseilandjes' aan de tuin toegevoegd die verder relatief open is. In de tuin zal aantrekkelijke zitgelegenheid opgenomen worden, bijvoorbeeld gekoppeld aan de berkenschermen en 'boseilandjes' en langs de wandelroute. De tuin biedt eventueel ook mogelijkheid voor de toevoeging van een kleinschalige speelgelegenheid.

Dat de tuin een belangrijke bijdrage gaat leveren aan de 'healing environment' spreekt voor zich. Maar de werkelijke rustgevende en aantrekkelijke verblijfsruimte reikt veel verder dan alleen de tuin. De verschillende typen verblijfsruimten vormen een reeks van kleinschalige naar grootschalige buitenruimten, van plekken in en in de directe nabijheid van het gebouw tot het landschap in de omgeving.

De daktuinen en patio's (zie tekening) vormen de eerste schakel tussen binnen- en buitenruimte. Delen van de daken kunnen worden ingericht als daktuinen met beschutte plekken en een aantrekkelijk uitzicht over de omgeving. De patio's zullen veel meer betrokken worden bij de openbare binnenruimte van het ziekenhuis door transparante gevels, aantrekkelijke groene inrichting en toegankelijkheid voor patiënten, bezoekers en personeel. Het atrium maakt ook onderdeel uit

van de reeks patio's en vormt de directe overgang van binnen naar buiten, een soort intermediaire ruimte. De functionele patio's (SEH en laden / lossen) zijn niet openbaar toegankelijk maar kunnen wel onderdeel vormen van de reeks door eenzelfde materiaalgebruik en beplantingskeuze. Een volgende schakel in de reeks verblijfsruimten wordt gevormd door de tuin, waarin mogelijkheid wordt gecreëerd om kleinere en grotere wandelingen te maken en te verblijven. Tenslotte biedt de plek een uitgelezen mogelijkheid de wandeling uit breiden tot de parken Sonsbeek en Zijpendaal, via wandelpaden in de tuin die goed aansluiten op het padennetwerk in de omgeving.

Bebouwing

In een prettig gebouw in een mooie omgeving voelen mensen zich beter en genezen ze sneller. Dat is de filosofie achter de 'healing environment'. Naast een prettig verblijfsklimaat in de buitenruimte levert een aantrekkelijk gebouw met een goed interieur een belangrijke bijdrage aan de 'healing environment'.

Hoofdgebouw

Het bestaande hoofdgebouw van het Rijnstate ziekenhuis heeft een alzijdige terrasvormige opbouw met een vrij dominante, massieve architectonische uitstraling.

De alzijdigheid van het gebouw conflicteert met haar landschappelijke en stedenbouwkundige context.

De gevraagde uitbreiding van het ziekenhuis biedt kansen om het gebouw meer te voegen naar haar landschappelijke context en haar uitstraling te verzachten, waardoor het ziekenhuisgebouw meer in harmonie komt te staan met haar omgeving, zowel macro contextueel als micro contextueel. Door een duidelijke op de context gerichte hiërarchie komt er rust in de opbouw van de massa van het gebouw.

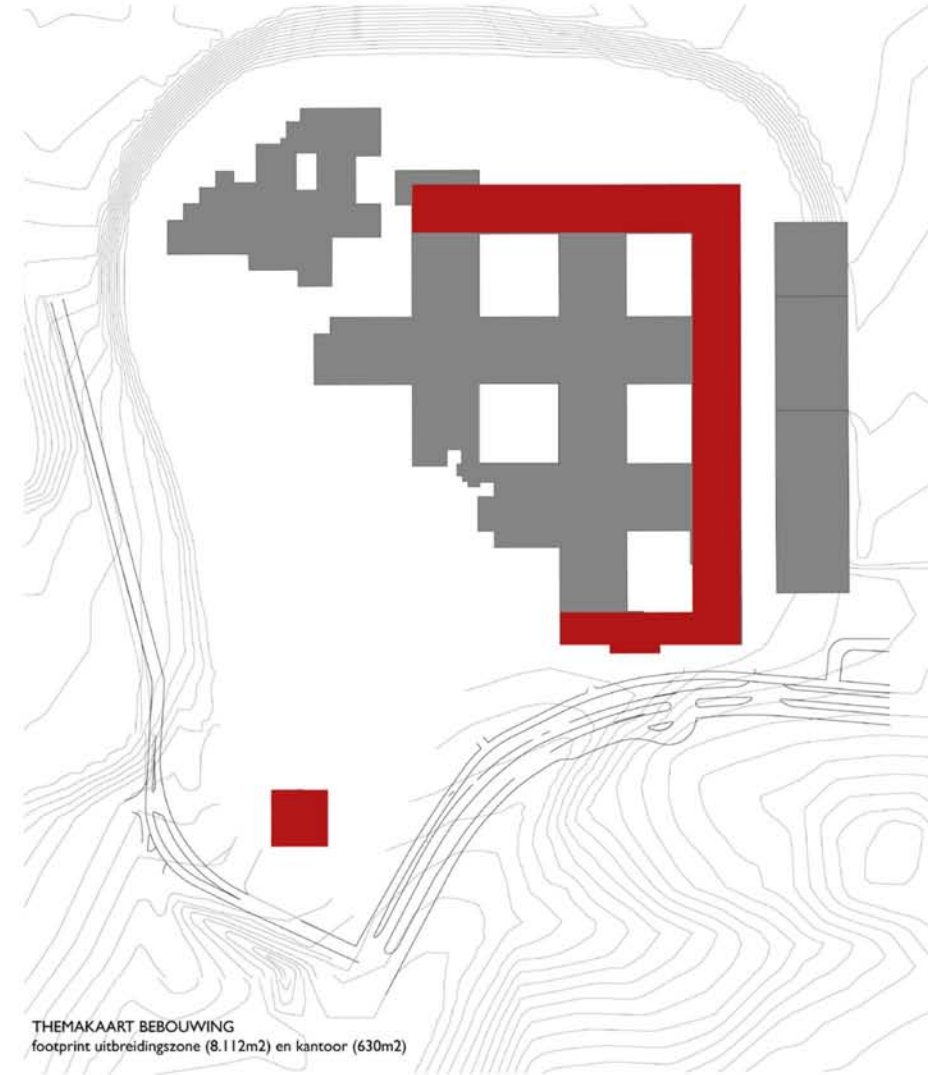
In het algemeen moet er worden gestreefd naar:

- het verminderen van de rommelige opbouw van de massa van het

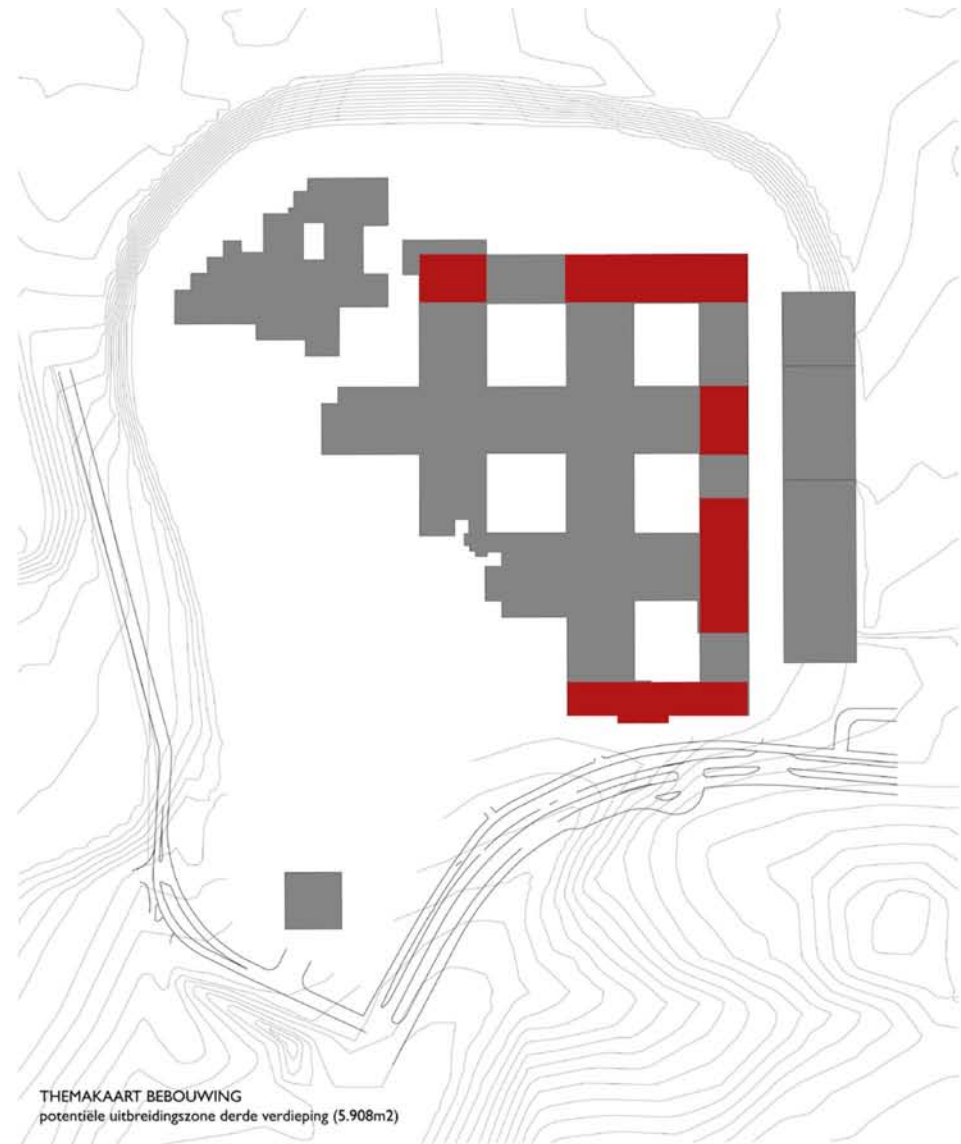
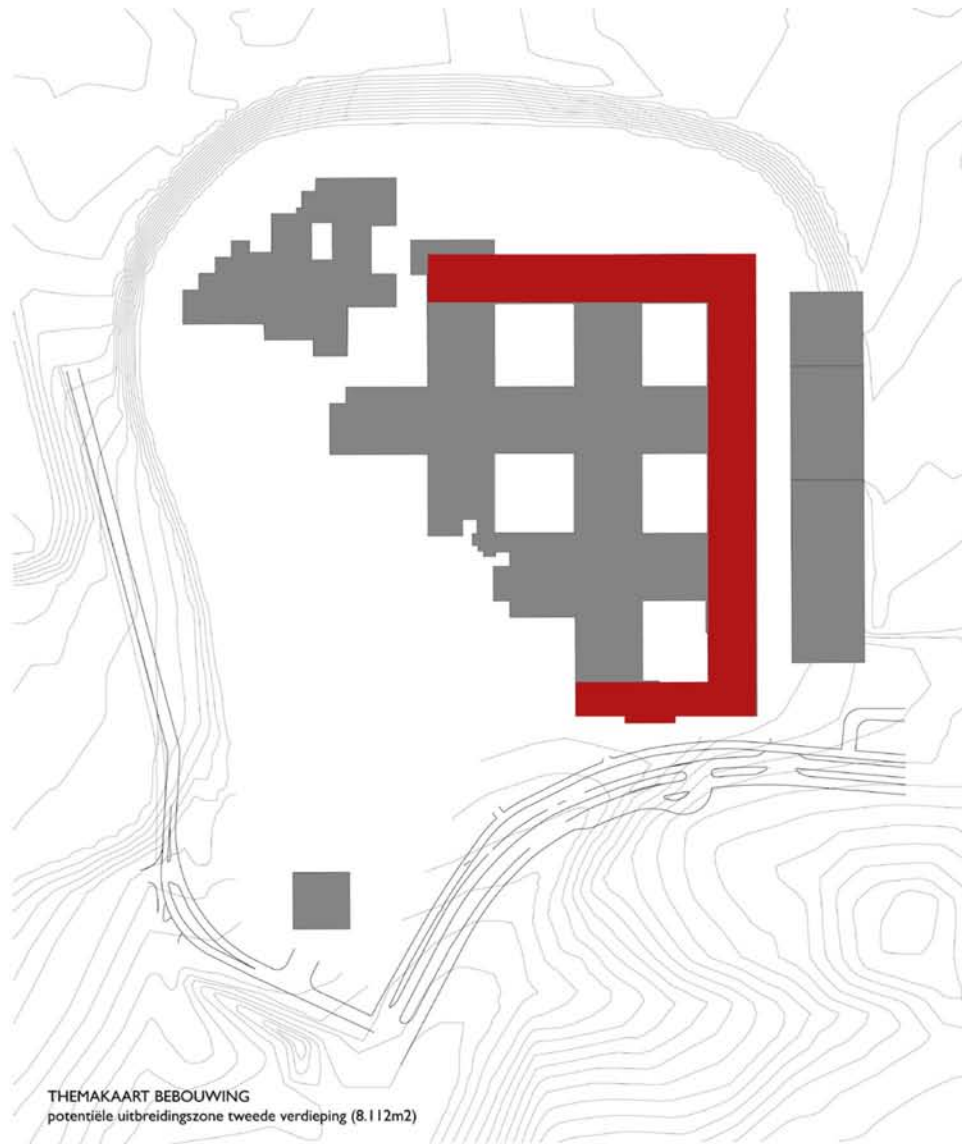
ziekenhuis door de uitbreidingszones te concentreren in herkenbare massa's die het gebouw een duidelijke richting geven

- het nastreven van een rustiger beeld door waar mogelijk de veelkleurigheid en verscheidenheid aan materialen te vervangen door een grotere mate van eenduidigheid
- het verzachten van de vrij brute steenachtige uitstraling van het gebouw door terrassen en binnentuinen landschappelijk in te richten waardoor er een verband wordt gemaakt met de landschappelijke omgeving van het ziekenhuis.

De twee uitbreidingszones in fase I behelzen de noordoost- en zuidoost hoek van het gebouw. In de uitwerkingsfase dient de exacte locatie van de zuidoost hoek nader te worden onderzocht. Het is misschien mogelijk om de zone een stramien naar het noorden te verplaatsen waardoor er meer ruimte ontstaat voor de 'parkway' tussen bebouwing en Wagnerlaan. Het gebouw stelt zich hierdoor minder dominant op t.o.v. van haar omgeving. Veel zal afhangen van het programma van eisen van het ziekenhuis, maar het principe dient meegenomen te worden als mogelijkheid.

THEMAKART BEBOUWING
footprint uitbreidingszone (8.112m²) en kantoor (630m²)

De uitgangspunten voor de uitbreidingszone van het ziekenhuis zijn:

- concentreer de uitbreidingszone aan de noord- en oostzijde van het huidige ziekenhuis
- de uitbreidingszone mag maximaal 4 lagen hoog zijn, incl. installatie laag
- de uitbreidingszone draagt bij aan een duidelijke hiërarchie van de massa van het ziekenhuis. De nieuwe massaopbouw voegt zich naar haar context. De lineaire opbouw van de noord- en oostgevel zijn gerelateerd aan de het landschap van de beboste helling en het nieuwe parkeren aan de oostzijde. De landschappelijk ingerichte terrasvormige zuid- en westgevel richten zich op de lange zichtlijnen over het prachtige landschap van het droogdal.
- de gefaseerde uitbreiding van het ziekenhuis zal d.m.v. goede verhoudingen, schaal en toe te passen materialen een relatie hebben met de architectuur van het bestaande gebouw. Tegelijkertijd zal de uitbreiding een subtiele andere architectonische uitstraling krijgen die verwijst naar de architectuur van de nieuwbouw aan de zuidzijde van het Rijnstate terrein. Bijvoorbeeld door de opbouw van haar massa, ritmiek en grotere mate van transparantie.
- de massieve, steenachtige aanwezigheid van het huidige ziekenhuisgebouw kan verzacht worden d.m.v. het aanleggen van daktuinen en een nieuwe landschappelijke inrichting van de bestaande binnentuinen en binnenhoven. Dit geldt ook voor het gebied ten noorden en ten oosten van het bestaande gebouw/terrein.
- het streven is de uitbreidingszones op zodanige wijze in te kaderen, dat er zichtrelaties ontstaan tussen de binnentuinen en binnenhoven en het gebied ten noorden en oosten van het ziekenhuis.
- de uitbreidingen zullen een effectief, duurzaam karakter krijgen.

Zoekzone nieuwbouw kantoor op landschappelijk 'schakelpunt'

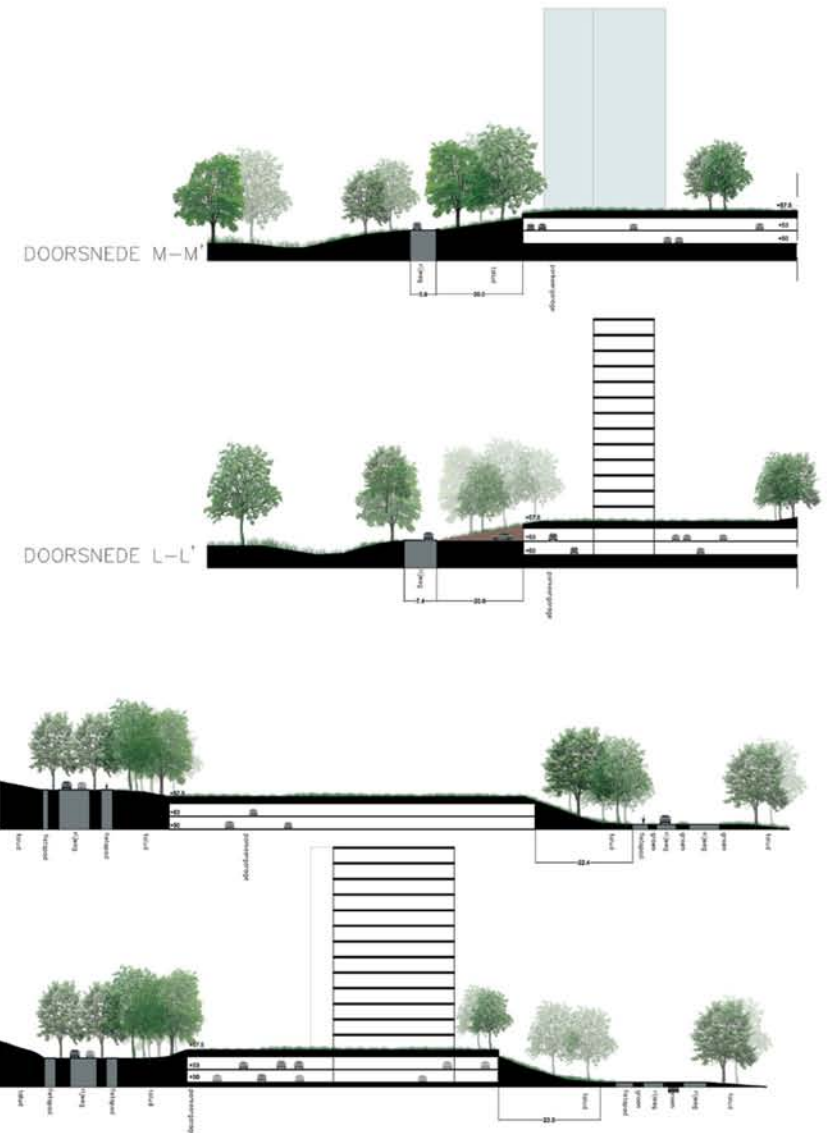
Nieuwbouw kantoor

Onderdeel van het Programma van Eisen is een nieuw kantoorgebouw van plus minus 6.000 m²bvo. In de huidige context is de overgang van het prachtige landschap van het droogdal met het Rijnstate ziekenhuis en haar voorterrein bruusk en onbevredigend. De bestaande zusterflat levert een positieve bijdrage wanneer men het terrein vanuit het zuiden benadert doordat deze langzaam zichtbaar wordt boven de boomkruinen van het bestaande bosje ten zuiden van het terrein en, als het ware, het ziekenhuis aankondigt.

Vanaf de Cattepoelseweg / Wagnerlaan toont het ziekenhuis en haar terrein zich als een chaotisch en rommelig geheel. De steenachtige massa is onoverzichtelijk en confronterend. Er is geen harmonie tussen de landschappelijke context van de omgeving en de bebouwing. Ook is de entree tot het gebied weinig overzichtelijk, wat verwarring kan stichten bij de bezoekers. De uitdaging van het nieuwe Masterplan is dit te verhelpen.

De overgang van het omliggende landschap van de context naar het terrein wordt nu als negatief ervaren. Komend vanuit de Cattepoelseweg zijn zowel het ziekenhuis als de zusterflat direct en frontaal zichtbaar. De potentiële zichtas vanaf het oosten richting droogdal wordt door de zusterflat geblokkeerd.

Om landschappelijke en praktische redenen is de nieuwbouw ten zuiden van de huidige zusterflat gepositioneerd, achter het bestaande bosje van de Braamberg aan de Wagnerlaan. De aanrijroutes vanuit het zuiden evenals vanuit het oosten krijgen hierdoor dezelfde landschappelijke kwaliteit. Het nieuwe gebouw krijgt een positieve stedenbouwkundige invloed op haar omgeving en draagt mede hierdoor bij aan het concept van de 'healing environment'.

In het Masterplan zijn een drietal prioriteiten opgenomen m.b.t. de beeldkwaliteit van de nieuwbouw.

Deze prioriteiten zijn ontwikkeld met het oog op de relatie die de bebouwing heeft met het omringende landschap. Deze relatie is vanuit het droogdal het meest kwetsbaar, waarbij aangetekend wordt dat daardoor de volgende prioriteiten gelden:

- Is eerste prioriteit geldt het volgende ; de nieuwbouw zal, wanneer men Rijnstate benadert vanuit zowel het zuiden als het oosten, vanaf een afstand beleefd worden. Vanuit deze context is het belangrijk dat, door materialen en vorm, de nieuwbouw zich terughoudend opstelt en in massa en kleur relateert aan de lucht. Ook is het belangrijk dat de nieuwbouw, die boven de omringende boomkruinen uitkomt, de gewenste slankheid uitstraalt. Vooral komend vanaf het droogdal is dit van belang gezien de “campanile” functie van het nieuwe gebouw in zijn stedenbouwkundige context.
- Als tweede prioriteit geldt dat wanneer men het gebouw benadert, de nieuwbouw zich voegt naar het omringende landschap en in de keuze van haar materialen rekening houdt met dat omringende landschap. In kleurstelling en materiaalkeuze is het belangrijk dat het gebouw zich terughoudend opstelt en zich aanpast aan haar context.
- Als derde prioriteit geldt dat de nieuwbouw enige architectonische

verwantschap toont met de architectuur van de uitbreiding van het ziekenhuis, waarbij een zekere herkenbare relatie met de uitbreiding van de zuidoost zijde van het ziekenhuis zichtbaar is.

De reden voor het opstellen van deze prioriteiten is dat er een goede balans en harmonie ontstaat tussen nieuwbouw en landschap en tussen nieuwbouw en uitbreiding. Belangrijk is op te merken dat de juiste balans ook voortkomt uit de exacte locatie van de nieuwbouw en haar relatie met het omringende landschap en het onderdeks parkeren.

De zuidwest hoek van het Rijnstate terrein is een schakelpunt waar bebouwing, landschap, infrastructuur en parkeren samen komen. Het is de plek die als eerste zichtbaar wordt, komende vanuit het zuiden en het oosten. Het markeert de uitstraling van het gebied en is daarom bepalend voor de eerste impressie van de kwalitatieve uitstraling van Rijnstate.

Het nieuwe gebouw, de entreepartij naar de garage, de tuin op de parkeergarage en het omliggende landschap van het droogdal en de ‘parkway’ vormen een geïntegreerd knooppunt dat met grote nauwkeurigheid opgelost dient te worden. Belangrijk is de ruimtelijkheid van de ‘parkway’ die als bindend hoofdelement een rol speelt tussen ziekenhuis, nieuwbouw, openbare ruimte en droogdal.

Omdat de relatie van de nieuwbouw met landschap, infra en parkeren essentieel zijn is een zekere flexibiliteit ingebouwd voor de exacte situering en footprint van de nieuwbouw. Om die reden is er een zoekgebied opgenomen in het Masterplan. Dit zoekgebied heeft een grotere oppervlakte dan de maximaal toegestane footprint van de bebouwing.

Samen met de uitgangspunten voor de nieuwbouw is het mogelijk om in de uitwerkingsfase te komen tot een uitgekristalliseerd plan dat recht doet aan het programma van eisen van de gebruiker en aan de stedenbouwkundige en landschappelijke inpassing van het nieuwe gebouw in zijn context.

De uitgangspunten voor de nieuwbouw zijn:

- Het nieuwe gebouw fungeert als een “campanile” voor het stedenbouwkundig/ landschapsplan van Rijnstate. De campanile kondigt vanuit het omliggende landschap als het ware de bebouwing van het Rijnstate ziekenhuis aan. Daarmee wordt de confrontatie tussen het prachtige landschap van het droogdal met de bebouwing verzacht.
- Het gebouw staat op een landschappelijk ingericht parkeerdek waarbij de plint van het gebouw een transparante overgangszone is tussen landschap en de architectonische massa.
- De architectonische massa van het gebouw zal verticaal zijn en een zo slank mogelijke architectonische uitstraling hebben.
- De footprint van het gebouw zal maximaal 675 m2 zijn.
- Er bestaat een relatie tussen de hoogte en footprint van het gebouw om de gewenste slankheid te bereiken. Het gebouw heeft een verticale opbouw, max. 50m hoog vanaf het dek gemeten, dat boven de omliggende boomkruinen uitkomt.
- Het gebouw heeft, architectonisch, een abstracte, terughoudende uitstraling met een sterke harmonieuze ritmiek in gevelopbouw. Mede door de uitstraling van haar architectuur zal het gebouw als een evenwichtige en harmonieuze

overgang fungeren tussen het omringende landschap, het nieuwe landschap van de tuin en de aangepaste massa van het bestaande ziekenhuis.

- Het gebouw vormt een architectonische entiteit met de architectuur van het entreegebied van de onderliggende parkeergarage en de openingen in het landschapsdek.
- De entree van het gebouw heeft een zichtrelatie met de hoofdentree van het ziekenhuis
- Alle installaties van de nieuwbouw zijn aan het zicht onttrokken
- Het nieuwe gebouw zal een effectief duurzaam karakter krijgen

Referentie nieuwbouw

Referentie nieuwbouw en parkeren onder dek

Referentie patio's

Ontsluiting en Parkeren

Ontsluiting

Het Rijnstate terrein wordt ontsloten door drie entrees vanaf de 'parkway'. De entree aan de oostzijde ontsluit de oostelijke parkeergarage voor werknemers en leidt naar de spoedeisende hulp (SEH) en bevoorradingszone. De hoofdentree vanaf de Wagnerlaan ligt op de huidige locatie, maar zal alleen dienen voor het afzetten van patiënten ('kiss & ride'), taxivervoer en bezoekers van Arti. De route is gemarkeerd op het plein en niet vormgegeven als een aparte weg. De auto is hier nadrukkelijk 'te gast'. De westelijke entree leidt direct naar de parkeergarage voor bezoekers, die een intern circuit heeft. Aan de noordzijde van Arti is een kortsluitende route tussen de oostelijke weg en het plein, te gebruiken in geval van calamiteiten.

Fietsverkeer bereikt Rijnstate vanaf het vrijliggende dubbelzijdige fietspad aan de Wagnerlaan. Via het plein is de hoofdentree bereikbaar, waar enkele fietsparkeervoorzieningen zijn opgenomen ten behoeve van bezoekers. Ook de fiets is 'te gast' op het plein. Een grootschalige fietsparkeervoorziening wordt, zo mogelijk, voorzien in de westelijke parkeergarage. Voetgangers zijn overal welkom in de tuin, binnen het profiel van de 'parkway' zijn vrijliggende voetpaden opgenomen, die een directe verbinding hebben met de bushalteplaatsen. Bij de verdere uitwerking zal onderzocht worden of de mogelijkheid bestaat de bushaltes in de directe nabijheid van de hoofdingang te situeren.

Parkeren

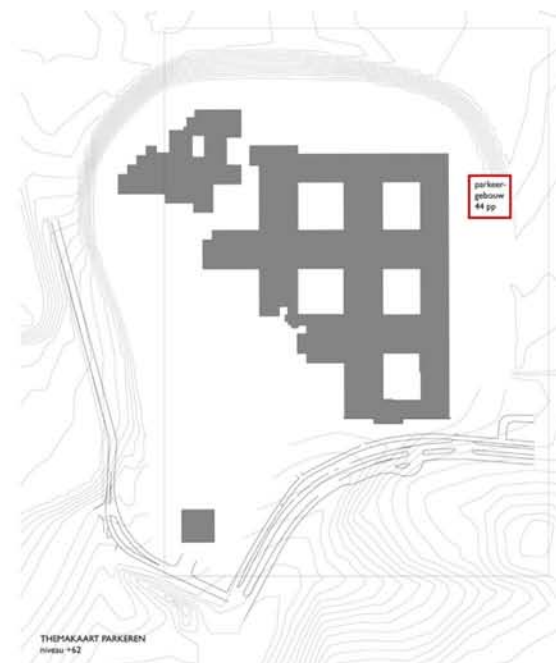
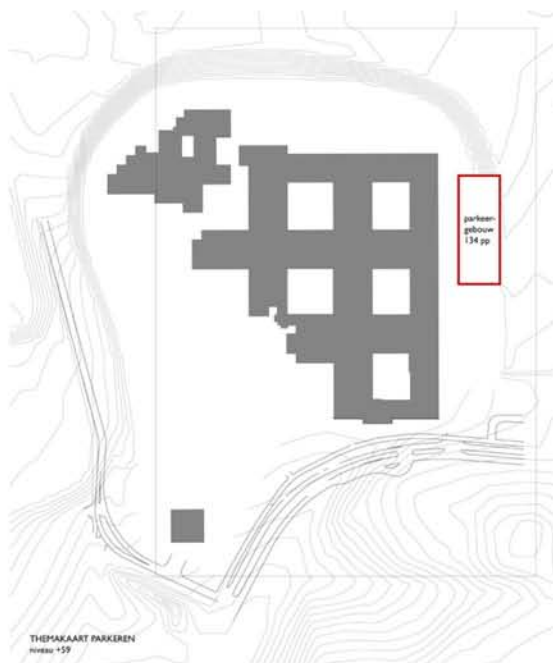
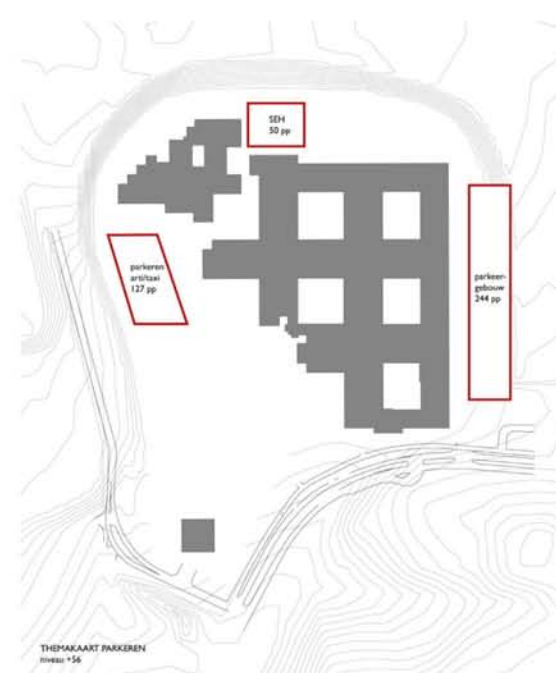
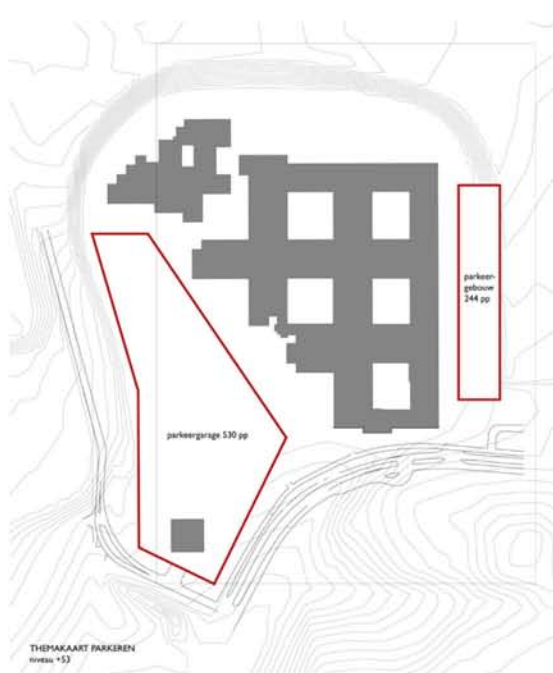
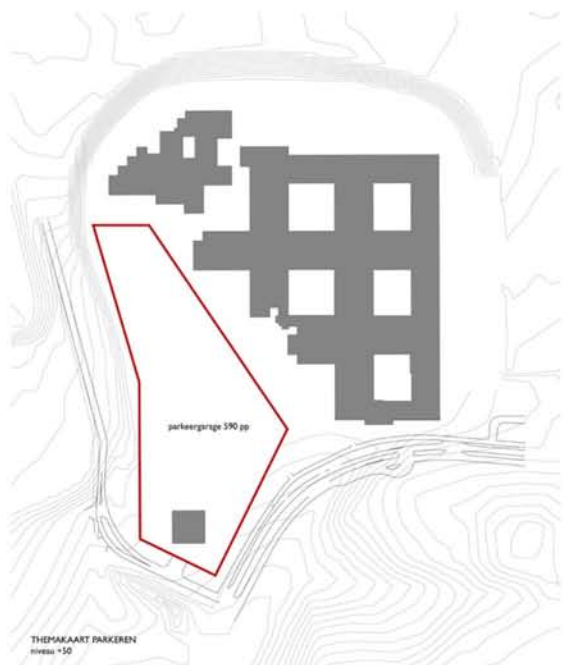
Het parkeren is een essentieel onderdeel van de opdracht. Vanuit het concept van de psychogeografie is het parkeren een bron, een plek waar mensen arriveren om via het filtergebied naar hun bestemming te gaan. Voor velen is het de eerste indruk van de kwaliteiten van de directe omgeving van Rijnstate. Het parkeren, de tuin en het ziekenhuis/kantoor vormen een geïntegreerd beeld van de kwaliteiten van Rijnstate als geheel. Het is belangrijk om het parkeren duidelijk, helder en kwalitatief hoogwaardig op te lossen.

Het parkeren voor de medewerkers van het Rijnstate ziekenhuis zal plaatsvinden in een nieuw parkeergebouw met 650pp aan de oostzijde van het terrein (parkeergarage oost), op de plek van het huidige P5, tegen de beboste helling.

De westgevel van de nieuwe parkeergarage vormt samen met de oostelijke uitbreidingszone van het ziekenhuis een 150 m lange corridor die functioneel en landschappelijk aantrekkelijk moet worden ingericht. De nieuwbouw van de parkeergarage biedt kansen om aan deze omgeving kwaliteiten toe te voegen voor zowel het ziekenhuis als omwonenden. In het vervolgproces zal verkend worden of het mogelijk is een (brug)verbinding te realiseren tussen de personeelsparkeergarage en het hoofdgebouw.

De uitgangspunten van Parkeergarage Oost zijn :

- Het nieuwe gebouw heeft een landschappelijke uitstraling waarbij onderzocht moet worden of de westgevel als een verticaal groen element kan worden aangebracht
- Het gebouw zal in terrassen worden opgebouwd, mee oplopend met de helling, waarbij de hoogte van het gebouw nooit hoger mag zijn dan de bovenkant van het talud.
- De terrasdaken van de parkeergarage zullen landschappelijk opgenomen worden in het landschap van de beboste helling
- Het landschap van de daktuinen en de helling zullen een goede en adequate landschappelijke afscheiding vormen voor de oostelijk gelegen particuliere tuinen
- Het gebouw fungeert als een akoestisch scherm t.o.v. de woonhuizen ten oosten van het terrein
- Het gebouw zal een effectief, duurzaam karakter krijgen

Het parkeren voor bezoekers zal gepositioneerd worden aan de west- en zuidzijde van het terrein op de plek van het huidige parkeren P1, P2, P3, P4, P6 en PArti (parkeergarage tuin). Het parkeren zal gefaseerd worden aangelegd onder een landschappelijk ingerichte daktuin. De daktuin fungeert als filtergebied voor bezoekers die via de parkeergarage het ziekenhuis of kantoor bezoeken.

De uitgangspunten voor Parkeergarage Tuin zijn :

- Het interieur van de garage heeft een lichte en heldere uitstraling die consistent is met de architectonische uitstraling van de nieuwbouw. De materialen en kleurstellingen dragen bij aan de geambieerde uitstraling
- De entreepartijen van de parkeergarage, die uit het landschap van de tuin oprijzen hebben zowel een architectonische relatie met de nieuwbouw als een landschappelijke relatie met het bovengelegen landschap van de tuin
- De gaten in het dek hebben zowel een architectonische als landschappelijke uitstraling. Ze hebben de volgende doelen;
 1. ventilatie en toetreding natuurlijk licht,
 2. verticale circulatie naar de tuin,
 3. landschappelijke overgangszone van de parkeergarage en tuin,
 4. oriëntatiepunten

Referentie parkeergarage

Referentie parkeergarage en dekopening

Referentie daktuin

Referentie berkenstrips

Referentie tuin op dek

Groen en Water

Groen

In het Masterplan is onderscheid gemaakt in droogdal, 'parkway', bostalud en tuin. Genoemde ingrepen, zoals het transparanter maken van de bosgroep en het realiseren van een 'landschappelijke laagte' vormen, naast de 'wadi functie' vooral een landschappelijke beëindiging van het droogdal.

Het bostalud ondergaat een meer ingrijpende transformatie; uitbreiding en inpassing parkeergarage en gebouwen noordzijde. Het assortiment sluit grotendeels aan bij de huidige beplantingssoorten; inheemse soorten en douglassparren, maar wellicht ook een toevoeging van soorten die het steile talud beter verdragen. Er zal een beheersplan opgesteld moeten worden om het bosachtige karakter te behouden en te versterken.

De 'parkway' bestaat uit grasbermen met ruimte voor solitaire bomen en boomgroepen. Ter plaatse van de parkeergarage aan de westzijde zijn de bermen zo breed mogelijk gehouden (22-25m.), zodat ruimte ontstaat voor grote bomenclusters. Ter plaatse van de nieuwe zuidgevel van het hoofdgebouw wordt nog gezocht naar mogelijkheden om de berm te verbreden. Bij de hoofdentree vanaf de Wagnerlaan zal de boombeplanting meer transparant van opzet zijn, bijv. door incidenteel solitaire bomen te planten.

De boomkeuze voor de 'parkway' kan aansluiten bij het natuurlijke assortiment uit de omgeving (eiken en beuken), maar kan ook prima een toevoeging met een meer 'stadse' soort verdragen (bijv. linde). Bij de verdere uitwerking zal wel onderzocht moeten worden hoever de bomen kunnen opschuiven richting rijweg in verband met de bovenleidingen van de trolley-bus.

Berkenschermen en 'boseilandjes' bepalen het beeld van de tuin. De berken zijn dicht op elkaar geplant in strips en staan afwisselend op het dek of op één van beide verdiepingen in de parkeergarage. De 'boseilandjes' bestaan uit dezelfde soorten als het bos op de helling. Ook het reliëf van de helling komt terug in deze bosgroepjes, in de vorm van kleine heuveltjes. Op de daktuinen kunnen, afhankelijk van de constructie de berkenschermen voortgezet worden en een verbindend element vormen tussen tuin en daken.

De patio's zijn meer introvert en donkerder dan de (dak)tuinen. De relatie met het interieur van het ziekenhuis (bijv. transparante gevels waar dit mogelijk is, zoals kantoren en wachtkamer) is daarom essentieel. Om de patio's toch een lichte en prettige sfeer te geven wordt hier bloeiende beplanting toegepast (bloesembomen, sierheesters, vaste planten etc.).

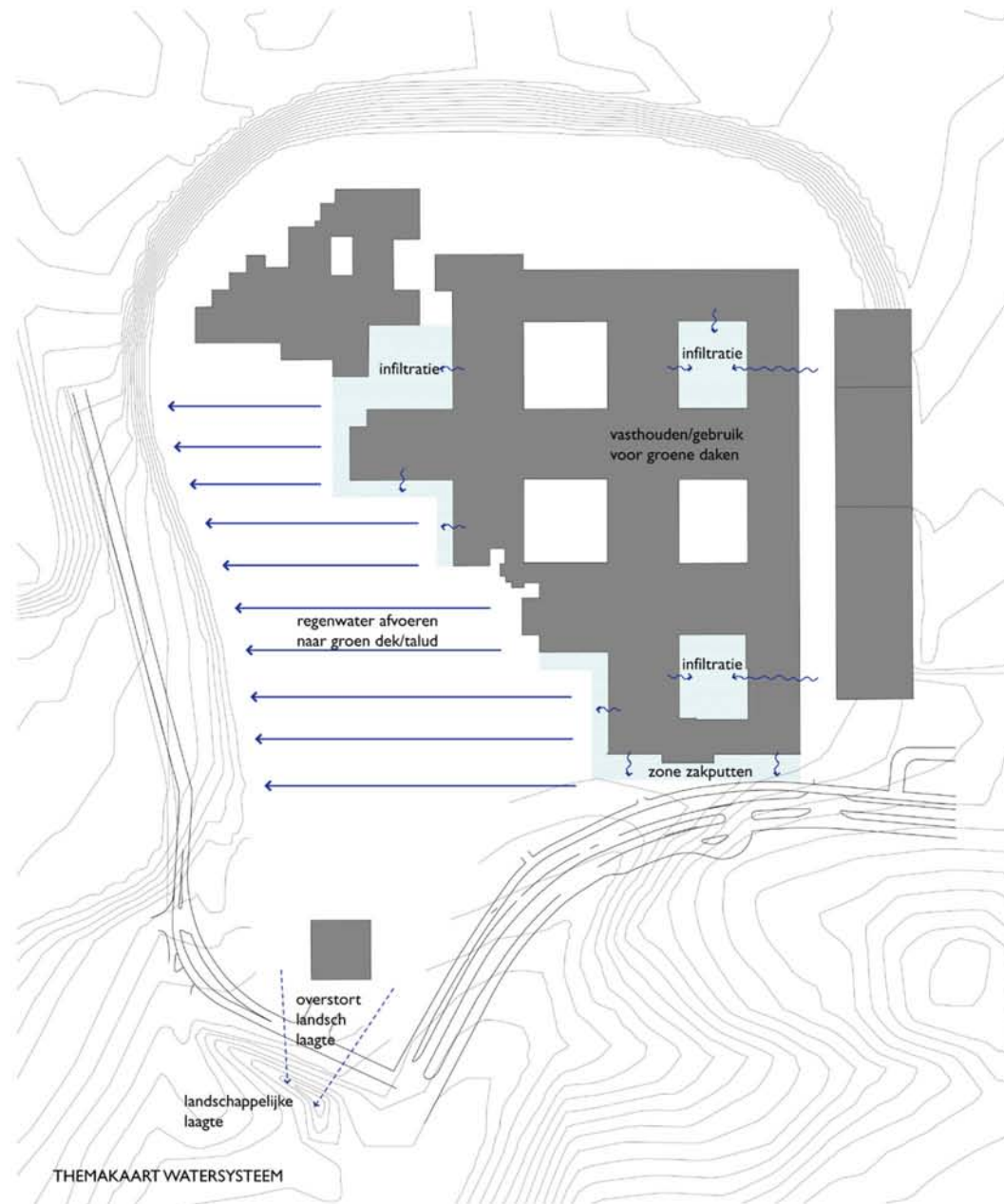
Referentie parkway

Referentie parkway

Referentie bouseilandjes

Water

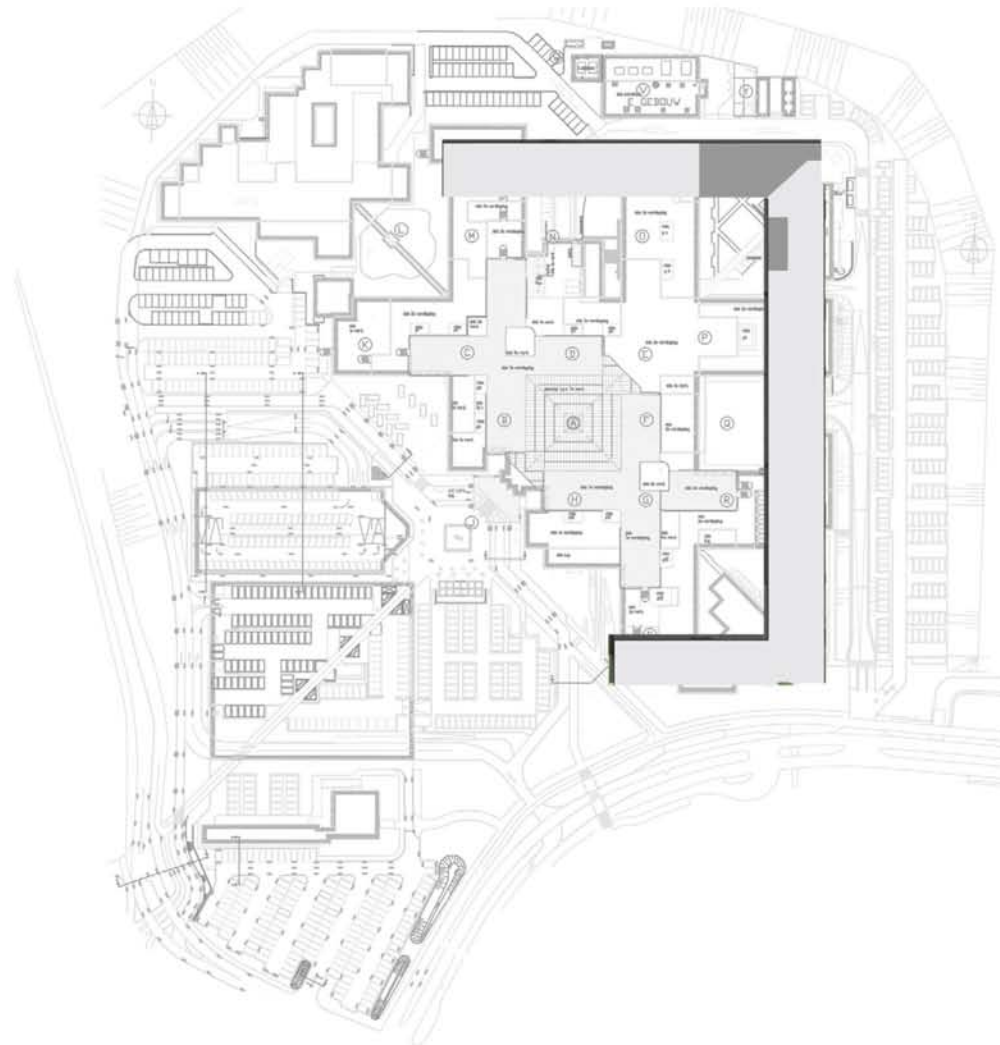
De afvoer van regenwater levert op gezette tijden een probleem op op het terrein van Rijnstate. Momenteel wordt het dakwater van het ziekenhuis in de ondergrond geïnfilteerd via 'zakputten' in de directe omgeving van het hoofdgebouw. Bij extreme regenval in korte tijd is de infiltratiecapaciteit echter onvoldoende.

Het regenwater van wegen en parkeerterreinen wordt, via bergingskelders, vanuit een overloop uit de infiltratieputten naar bergingskelders gevoerd. Ook in de omgeving van de bergingskelders zijn zakputten aangebracht als overstortmogelijkheid.

In het Masterplan zal het dakoppervlak toenemen ten opzichte van de huidige situatie en zal nog meer infiltratiemogelijkheid nodig zijn. Daar staat tegenover dat meer groene daken (hoofdgebouw en parkeergebouwen) worden toegevoegd, die een rol kunnen spelen in het infiltreren, dan wel vertraagd afvoeren van regenwater. We stellen voor de daken hiervoor optimaal in te richten. Ook kunnen de groen ingerichte patio's een rol gaan spelen bij de infiltratie van regenwater. Tevens wordt voorgesteld aan de zuidzijde van de Kluizeweg een 'landschappelijke laagte' in te richten die kan gaan fungeren als wadi, waarin het (overtollige) regenwater van het Rijnstate terrein kan infiltreren en er bij voorkeur niet meer op het riool hoeft te worden geloosd.

Referentie 'landschappelijke laagte'

Hoofdfase I

d. Fasering

Het Masterplan biedt kwalitatieve kaders aan voor de lange termijn ontwikkeling van Rijnstate en haar terrein. Om te komen tot een realistische en geïntegreerde aanpak, om deze lange termijn visie voor Rijnstate te realiseren, is het belangrijk om het proces in een aantal fasen op te knippen. De vier hoofdfasen zijn:

HOOFFASE 1

- het realiseren van de korte termijn uitbreiding (noordoosthoek)

HOOFFASE 2

- het afbreken van de tijdelijke huisvesting
- het realiseren van de korte termijn uitbreiding (zuidoosthoek)
- het verplaatsen van de huidige parkeerplaatsen van P5 naar opstelparkeerplaatsen
- het realiseren van Parkeergarage Oost
- aanleg landschap talud noordzijde

Hoofdfase 2

Hoofdfase 3

HOOFDFASE 3

- het realiseren van nieuwbouw kantoren
- het afbreken van zusterflat
- het realiseren van eerste fase Parkeergarage Tuin
- het aanleggen van eerste deel landschap tuin
- het aanleggen van de landschappelijke laagte

HOOFDFASE 4 / EINDFASE

- het demonteren van PI
- het realiseren van tweede deel Parkeergarage Tuin
- het aanleggen van tweede deel landschap tuin incl. maaiveld parkeren
- het opwaarderen landschap talud

Hoofdfase 4 / Eindfase

e. Speerpunt Duurzaamheid

Als je duurzaam onderneemt betekent dat, dat je tegenmoet komt aan een rechtvaardig, veilig en gezond leven van mensen (people), dat je welvaart beschikbaar stelt voor toekomstige generaties (prosperity) en dat je een bijdrage levert aan de gezondheid van de aarde (planet).

Voor een belangrijk deel geven wij reeds invulling aan duurzaam ondernemen. Wij zijn gewend te zorgen voor een veilig en gezond leven van onze patienten en medewerkers. We gaan met respect met onze patienten om en zorgen voor onze medewerkers.

Ook zijn we gewend te kijken naar en te sturen op onze financiële resultaten. We moeten en willen financieel gezond zijn.

I Maar we hebben tot nu toe onvoldoende aandacht gehad voor de gezondheid van de aarde. Vanuit onze gezonde instelling gaan we dat de komende jaren wel doen en geven we duurzaamheid in zijn totaliteit een gezicht.

Zo gaan we in onze inkoopvoorwaarden een verantwoorde handelswijze van onze leveranciers eisen. Ook kiezen we bij gelijke prestaties bewust voor leveranciers uit de omgeving zodat vervoerskosten en milieubelasting minimaal blijven.

Er komen prestatienormen voor energie-verbruik en afval. We benutten de mogelijkheden van recycling optimaal.

We zullen Rijnstate letterlijk en figuurlijk groener maken. Van het bestaande gebouw worden de dakterrassen en binnenhoven groen ingericht, het parkeren verdwijnt grotendeels uit het zicht en een tuin komt er voor in de plaats. Het bostalud wordt verbeterd en opgewaardeerd.

Rijnstate zal ingericht worden volgens het 'healing environment' principe dat er onder andere vanuit gaat dat de natuur een positief effect heeft op de gezondheid en herstel van onze patienten.

Daarbij worden ruimten ingericht tot meervoudig gebruik en wordt het gebruik van water en energie geminimaliseerd.

(uit 'een gezonde instelling' – de ambities van Rijnstate)

Jankees Cappon – Raad van Bestuur Rijnstate

In de bijlage; advies duurzaamheid, wordt ingegaan op de voorwaarden en mindset van een duurzame gebiedsontwikkeling (DGO). In het advies worden suggesties en voorstellen geponeerd die in de uitwer kingsfase nader bestudeerd zullen worden op hun toepasbaarheid en haalbaarheid.

Duurzaamheid is een breed begrip, maar het is vooral een 'mindset'. De bijlage advies duurzaamheid is het fundament om deze 'mindset' richting te geven en realiseerbaar te maken.

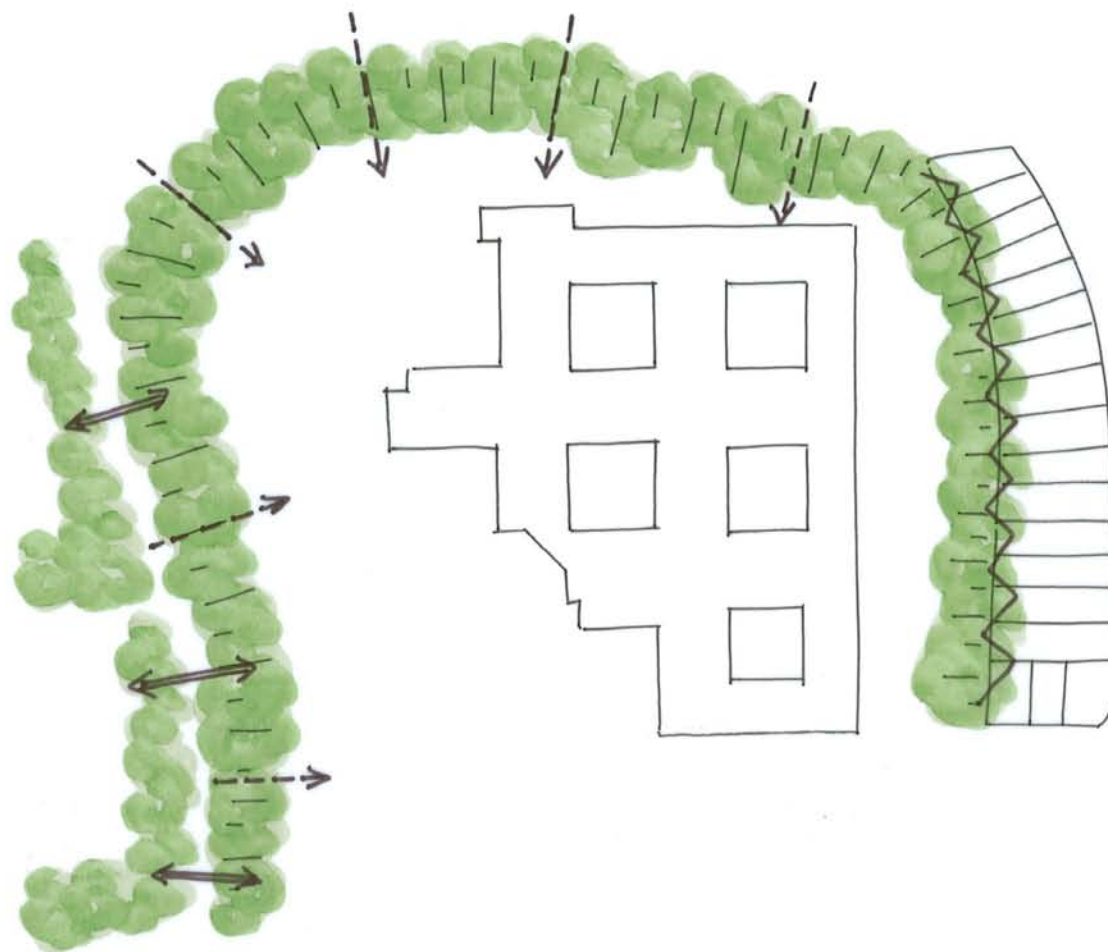
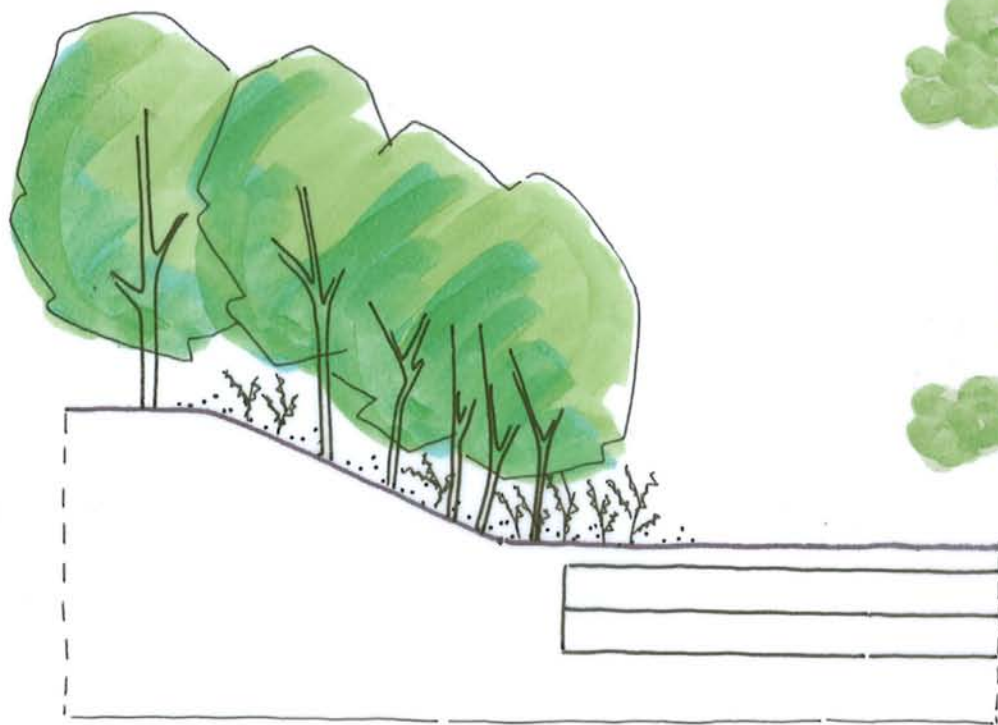

Rijnstate

Masterplan Rijnstate

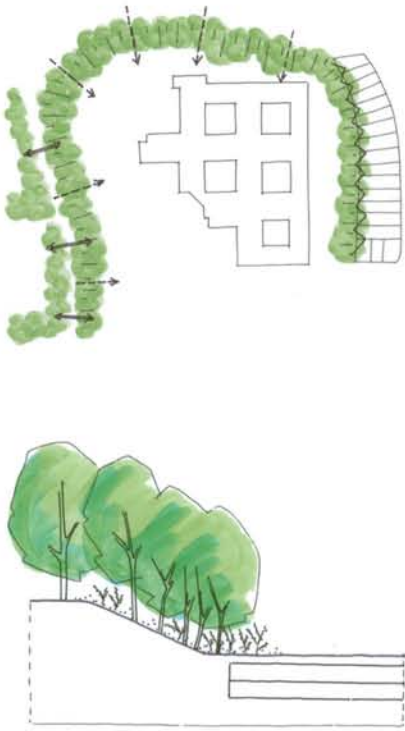
Bijlage: *Prioriteiten en ambities*

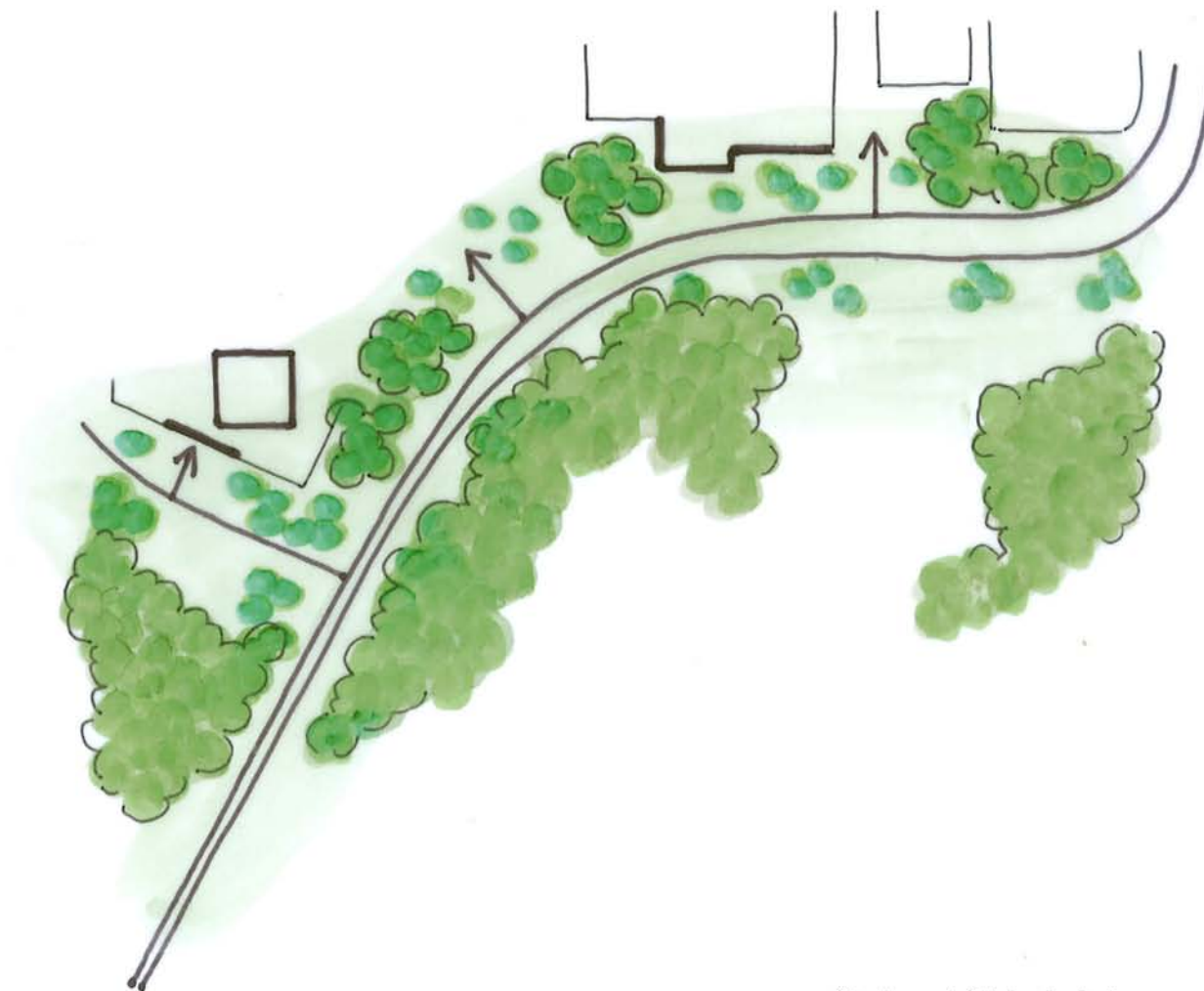

Groen talud / Prioriteit I

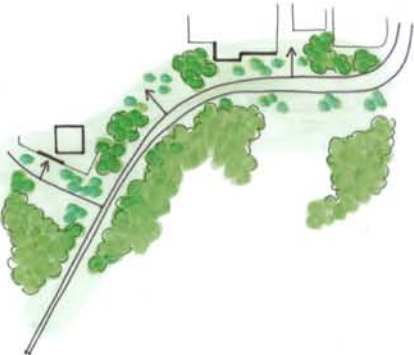
Hoofdprioriteit

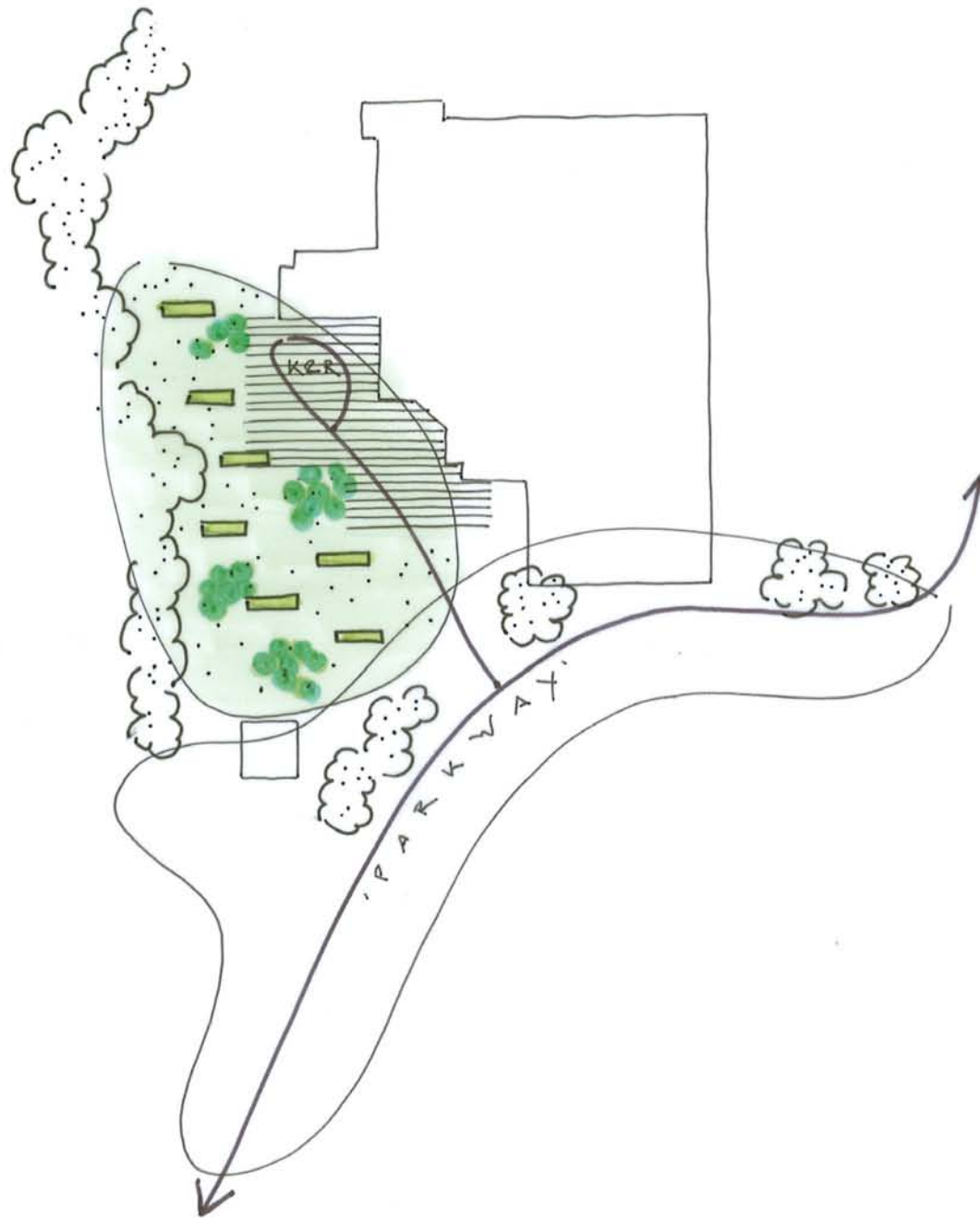
Functionele en doelmatige uitbreiding en ontwikkelingsruimte ziekenhuis en nieuwbouw kantoor samen op laten gaan met verbetering ruimtelijke kwaliteiten (openbare ruimte, parkeren, infrastructuur en logistiek) en in balans brengen met landschappelijke en stedenbouwkundige context. Daarbij is het van belang dat dit gebeurt op basis van effectieve duurzaamheid.

	Principe	Ambitieniveau I	Ambitieniveau II	Ambitieniveau III
Prioriteit I - Groen talud 	Versterken (verbreden / verflauwen / verjongen) bostalud als 'decor' voor het ziekenhuis, afscherming naar en aansluiting op omgeving / niet openbaar toegankelijk: - oostrand (grenzend aan tuinen): groene buffer waarmee visuele, geluids- en belevingshinder worden aangepakt - noordrand (grenzend aan openbare weg): groene buffer met doorzichten op Rijnstate terrein met verbeterde beeldkwaliteit terrein en bebouwing / versterken en waar mogelijk verflauwen van talud - westrand (grenzend aan Kluizeweg / sportvelden): bosstrook met aansluiting op aangrenzende landschap, met doorzichten op Rijnstate terrein met verbeterde beeldkwaliteit / instandhouding bomenlaan	- toevoegen nieuwe bomen en aanpassen talud / P oost geïntegreerd met talud / grasdak. minimaal grondpakket 0,30 à 0,40m. - behoud bestaande en toevoegen nieuwe bomen - landschappelijke aansluiting boshelling op tuin/parkeerdek dm.v. bosachtige onderbeplanting (varens e.d.)	- toevoegen nieuwe bomen en aanpassen talud / P oost geïntegreerd met talud / grote bomen op dak minimaal grondpakket 1,5m. (min. tpv. totale toekomstige boomkroonprojectie) - behoud bestaande en toevoegen nieuwe bomen / hek verplaatsen uit zicht - landschappelijke aansluiting boshelling op tuin/parkeerdek dm.v. kleine bomen en bosplantsoen	- behoud bestaande talud (bestaande en nieuwe bomen) / P oost niet geïntegreerd met talud / grasdak minimaal grondpakket 0,30 à 0,40m. - behoud bestaande en toevoegen nieuwe bomen / hek verwijderen - landschappelijke aansluiting boshelling op tuin/parkeerdek dm.v. grote bomen

'Parkway' / Prioriteit I

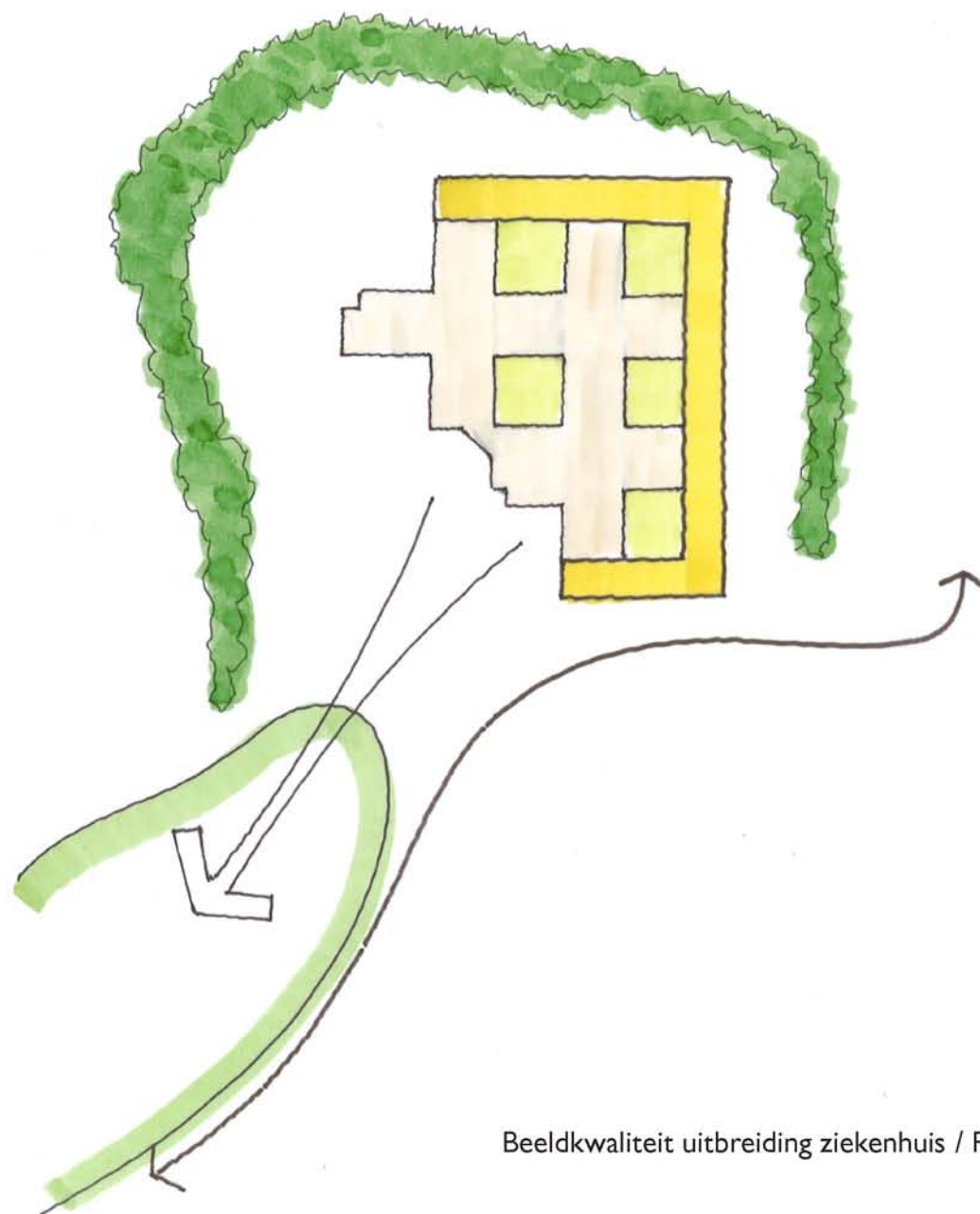
	Principe	Ambitieniveau I	Ambitieniveau II	Ambitieniveau III
Prioriteit I - 'Parkway' 	Creëren van een samenhangende parkachtige enscenering van ziekenhuis en weg ('parkway') met boomgroepen, flauwe hellingen en doorzichten / handhaven bestaande bomen 'Parkway' vormt stedelijk - landschappelijke intermediair tussen droogdal, 'Rijnstate-kom' en stedelijke wegen- en groenstructuur 'Parkway' vormt parkachtige presentatie van ziekenhuis en haar entrees ZO-zijde ziekenhuis staat in de 'parkway-zone' (door de gegeven Ausgangssituatie) bij wijze van uitzondering dicht bij de Wagnerlaan dan idealiter bij een 'parkway-opzet' wenselijk is. Onderzocht zal worden welke max. bembreedte haalbaar is, maar zal minimaal 10 meter bedragen. De overige delen van 'de parkway' zijn breder en gaan landschappelijk over in de terreininrichting van Rijnstate.	-groene bermen met minimale breedte van 20m met boomgroepen (1^e grootte) - ZO-zijde ziekenhuis staat als 'incident' in 'parkway-zone' / sporthal blijft op huidige locatie	groene bermen met minimale breedte van 20m met boomgroepen (1^e grootte), aanplant groot formaat bomen - ZO-zijde ziekenhuis staat als 'incident' in 'parkway-zone' / sporthal op huidige locatie	groene bermen met minimale breedte van 20m met boomgroepen (1^e grootte), aanplant groot formaat bomen - ZO-zijde ziekenhuis staat als 'incident' in 'parkway-zone' / sporthal op termijn verplaatsen

Tuin / Prioriteit I

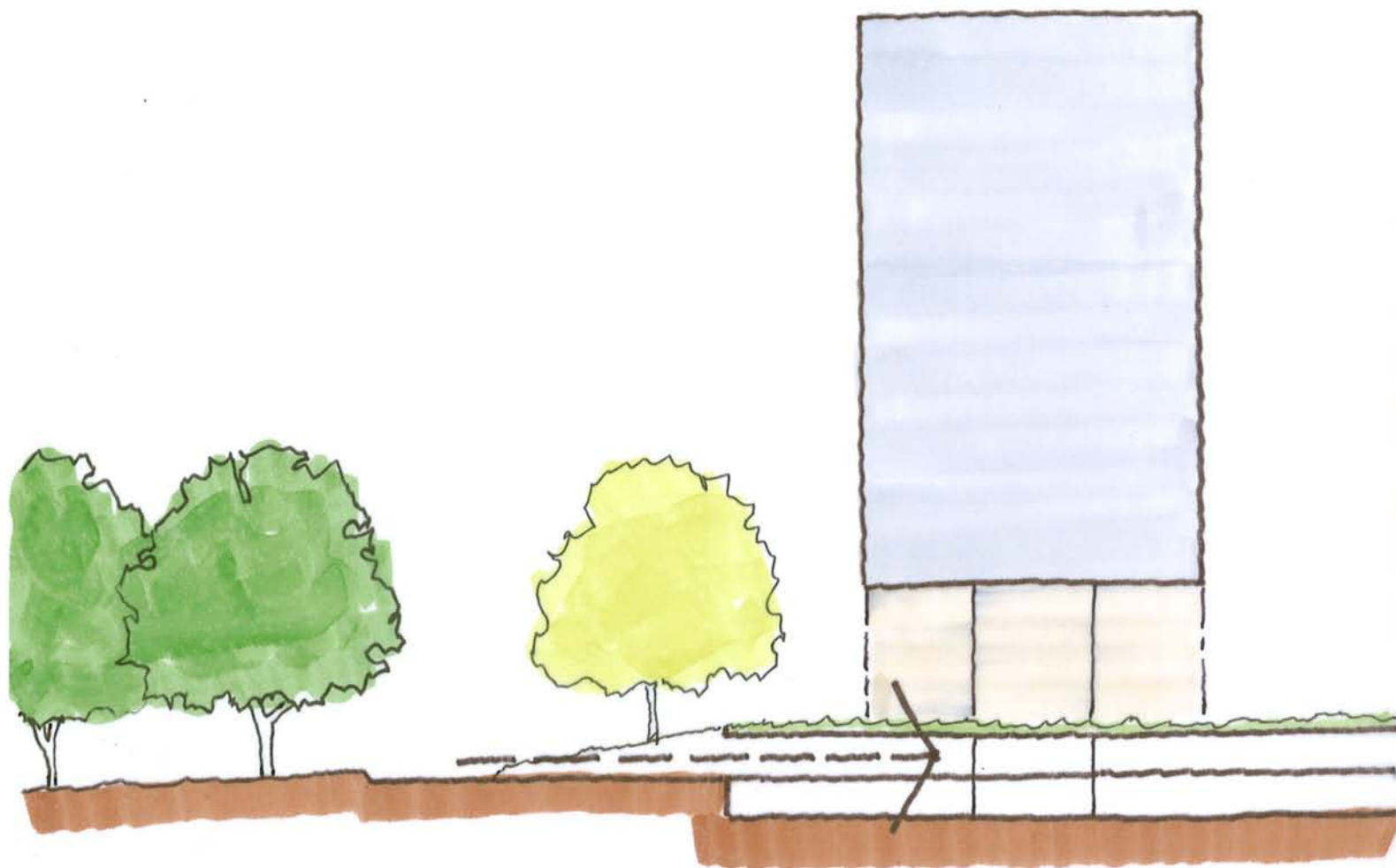
Prioriteit I	Principe	Ambitieniveau I	Ambitieniveau II	Ambitieniveau III
- Rijnstate 'tuin' 	Buitenruimte Rijnstate (westzijde) inrichten als tuin en plein, die bijdragen aan de 'healing environment'. Bezoekersparkeren onder de tuin. Tuin sluit aan op landschappelijke randen: - tuin als parkachtige ruimte met aantrekkelijk verblijfsklimaat (oa. wandelen, zitten, spelen) - plein als hoofdentree en verblijfsruimte met eenduidige pleinverharding. K&R als medegebruik. Boomgroepen met bomen 1^e grootte - parkeren onder tuin met heldere routing en royale opgangen naar tuin en hoofdentree / opgangen bieden oriëntatie, lichtinval en ventilatie	- tuin met beplanting van (bloeiend) gras, bodembedekkers en vaste planten / grondpakket min 0,40m. - naast K&R ook standplaats taxibusjes en parkeren Arti, achter groene schermen, op plein - min. aantal 'gaten in dek' t.b.v. opgangen	- tuin met lage beplanting en boomgroepen (3^e grootte) / grondpakket min 1,00m. - naast K&R ook standplaats taxibusjes op plein. Arti onder dek - extra 'gaten in dek' t.b.v. lichtinval, ventilatie en oriëntatie (geen extra opgangen)	- tuin met lage beplanting en boomgroepen (1^e grootte), evt. pleksgewijs opgehoogd/ grondpakket min 1,5m. tpv. totale toekomstige bloemkroonprojectie boomgroepen / overige delen min. 0,80m. - naast K&R ook standplaats taxibusjes op plein. Arti onder dek - extra 'gaten in dek' t.b.v. lichtinval, ventilatie en oriëntatie (geen extra opgangen) / grotere 'gaten' tbv. boombeplanting in 'gaten' (op maaiveld)

	Principe	Ambitieniveau I	Ambitieniveau II	Ambitieniveau III
Prioriteit 2				
Beeldkwaliteit uitbreiding ziekenhuis				
<i>'Parkway'-zijde</i>	Positionering uitbreiding ziekenhuis aan Wagnerlaan laat zoveel mogelijk ruimte voor 'parkway' Presentatie ziekenhuisbebouwing aan 'parkway' levert rustig en aantrekkelijk beeld op met meer eenheid dan in huidige situatie. Uitbreiding heeft de vorm van eenduidige 'plint' t.o.v. bestaande bebouwing, die de waarneming van schaal, silhouet en vorm herschept. De hoogte van de uitbreiding aan de ZO-zijde relateert aan de breedte van 'de parkway' (min. 10m). Bij het terugzetten van de uitbreiding met 0,5 of hele stramienmaat t.o.v. de sporthal zal de hoogte 3 lagen zijn met een terugliggende 4^e laag. Bij het terugzetten met 1,5 stramienmaat t.o.v. de sporthal kan de uitbreiding 4 lagen hoog zijn.	- rooilijn gevel nieuwbouw halve stramienmaat teruggezet t.o.v. sporthal (3.60m) - uitgangspunten nieuwe presentatie 'parkway' zijde doorvoeren in totale nieuwbouw	- rooilijn gevel nieuwbouw 1 stramienmaat teruggezet t.o.v. sporthal (7.20m) - uitgangspunten nieuwe presentatie 'parkway' zijde doorvoeren in totale nieuwbouw en bestaande sporthal	- rooilijn gevel nieuwbouw 1,5 stramienmaat teruggezet t.o.v. sporthal (10,80m) - uitgangspunten nieuwe presentatie 'parkway' zijde doorvoeren in totale nieuwbouw / bestaande sporthal verplaatsen

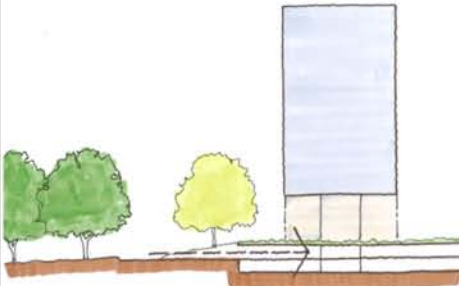

Beeldkwaliteit uitbreiding ziekenhuis / Prioriteit 2

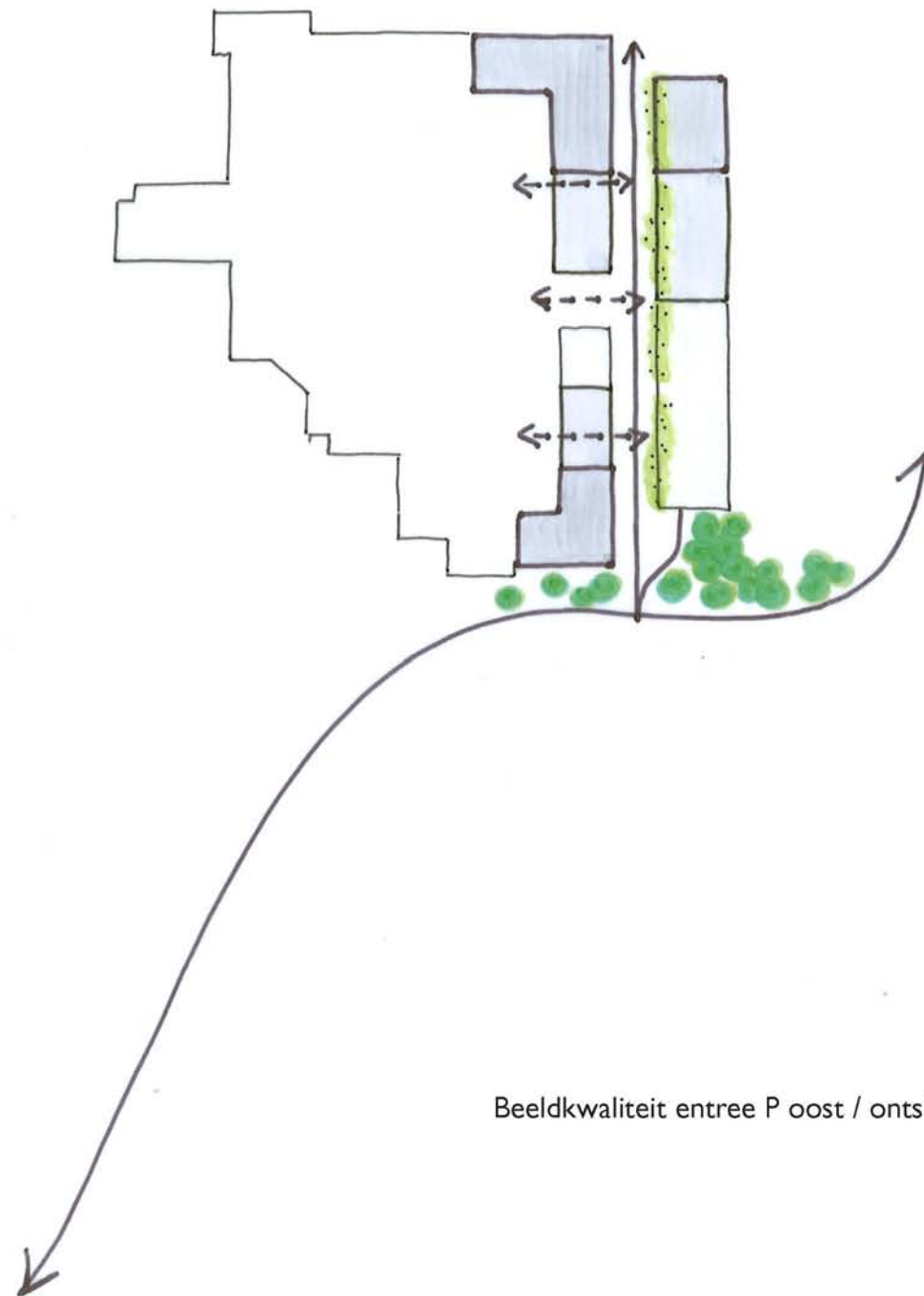
	Principe	Ambitieniveau I	Ambitieniveau II	Ambitieniveau III
Prioriteit 2				
Beeldkwaliteit uitbreiding ziekenhuis				
Algemeen				
	De nieuwe bebouwing zal de rommelige en alzijdige opbouw van het huidige ziekenhuis corrigeren door rust en richting te geven. Het gebouw plaatst zich door haar uitbreiding in de vorm van een 'plint' in de context van talud en droogdal. De bebouwing krijgt hierdoor richting met een verticale 'plintopbouw' i.r.t. het talud en een getrapte opbouw van de bestaande bebouwing richting droogdal Terrasvormige opbouw: - hoofdentreezijde zal de bestaande terrasvormige opbouw behouden - oostzijde nieuwbouw zal een terrasvormige opbouw krijgen in NZ- richting De architectuur van de uitbreiding (de plint) heeft een nieuwe architectuur, maar vormt tegelijkertijd een geheel met het bestaande gebouw. De architectuur straalt rust uit, geeft richting en plaatst het gebouw beter in haar context. De plint heeft over haar volle breedte een eenduidigheid van architectuur. (nieuwbouw en aangepaste oudbouw) De uitbreiding refereert in materialen en ritmiek naar de nieuwbouw van het kantoor De uitbreidingszone van 25.000 m2 zal kunnen worden benut voorzover aan de bijbehorende parkeerbehoefte kan worden voldaan. Bij het huidige bekende programma en de daarbij horende parkeermom zal van de uitbreidingszone voor max. 15.000 m2 worden benut. De situering van deze massa zal in eerste instantie interlogistiek/organisatorisch gestuurd zijn en zal in tweede instantie zo maximaal worden vormgegeven vanuit de geformuleerde ruimtelijke uitgangspunten en ambities	- terrassen van 1^e t/m 4e verdieping (oud- en nieuwbouw) krijgen een groene uitstraling met mos en sedum / grondpakket min. 0,10m. - bestaande sporthal behoudt eigen architectuur	- terrassen van 1e t/m 4e verdieping (oud- en nieuwbouw) krijgen een groene uitstraling met (wilde) grassoorten / grondpakket min. 0,30 à 0,40m. - bestaande sporthal krijgt een nieuwe gevel in dezelfde stijl als de uitbreiding	- terrassen van 1e t/m 4e verdieping (oud- en nieuwbouw) krijgen een groene uitstraling met (wilde) grassoorten / grondpakket min. 0,30 à 0,40m. - sporthal wordt verplaatst

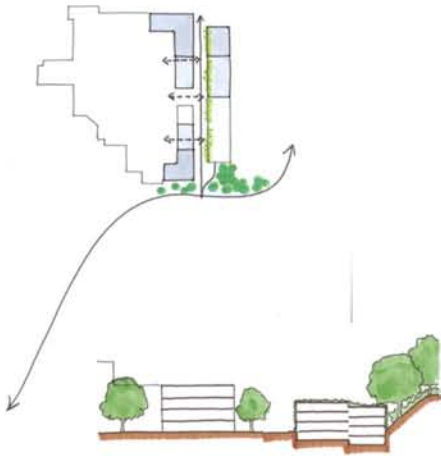
Beeldkwaliteit entree P west / Prioriteit 2

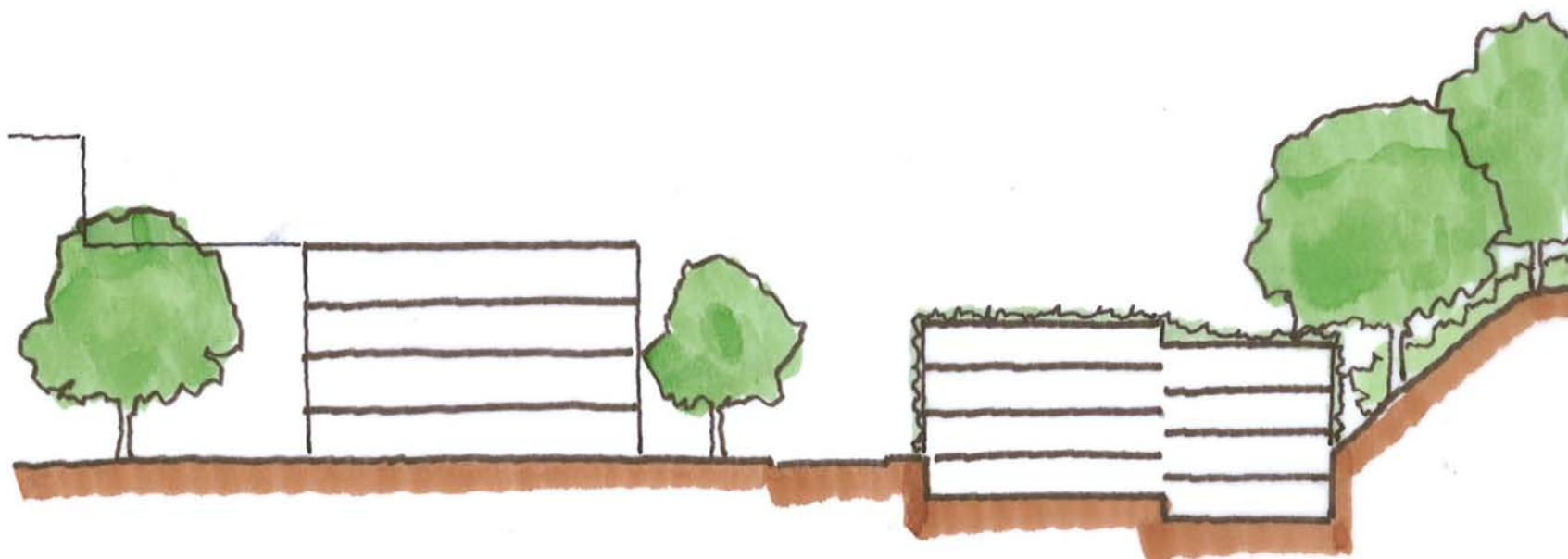
	Principe	Ambitieniveau I	Ambitieniveau II	Ambitieniveau III
Prioriteit 2				
- Beeldkwaliteit P west				
<i>Algemeen beeld</i> 	De aansluiting van de onder het landschappelijk vormgegeven maaiveld gelegen parkeergarage heeft zowel naar het bos talud als naar de 'parkway' een landschappelijk karakter. Parkeergarage presenteert zich als cultureel-landelijke interventie in het landschappelijk vormgegeven maaiveld ('parkway' en parkeerdek). Interventie heeft 'land-art' kwaliteiten: is als een geprononceerde 'snede' in het landschap			
<i>Entree parkeergarage</i>	Entree P west is onderdeel van 'parkway' en herkenbaar / zichtbaar als hoofdentree voor ziekenhuisbezoekers. Entree heeft een landschappelijke uitstraling met graslandschap en bomen Entree is open en laagdrempelig. Gevel parkeergarage is een transparante constructie, die is teruggezet t.o.v. landschappelijk dek ('zwevend dek') /	- flauwe helling tussen weg en dek (min. 1:4,5)	- helling tussen weg en dek flauwer dan 1:4,5 door diepere ligging parkeergarage en/of aflopend parkeerdek	- helling tussen weg en dek flauwer dan 1:4,5 door diepere ligging parkeergarage en/of aflopend parkeerdek

	Principe	Ambitieniveau I	Ambitieniveau II	Ambitieniveau III
Prioriteit 2				
- Beeldkwaliteit kantoor	Kantoor is element aan 'parkway' met terughoudend effect op totale landschappelijke setting Hoogbouw voegt zich naar de lucht (vooral op grotere afstand), bij benadering van nieuwbouw voegt gebouw zich naar de beplante omgeving (tuin en 'parkway') / kantoor staat op het groene 'balkon' van het dek Nieuwbouw heeft een 'slanke' verticale massa opbouw vooral vanuit richting droogdal (zuidwesten) Door goede positionering en inscenering vanuit beide aanrijroutes wordt nieuwbouw eerst zichtbaar van achter bestaande landschappelijke bosschages Het nieuwe kantoor heeft een eigen architectonische uitstraling. Kernwoorden: abstract, sereen, terughoudend en harmonieus. De architectuur van de entree en opgangen parkeergarage hebben een architectonische relatie met de architectuur van het kantoor Afhankelijk van de impact en effecten van het gebouw moeten positie, footprint, vorm en hoogte worden bepaald. Het kantoor heeft een max. footprint van 675 m2 en een max. hoogte van 50m. De architectuur van het kantoor heeft een relatie met de architectuur van de uitbreiding ziekenhuis in ritmiek, details en materialen Entree kantoor heeft zichtrelatie met hoofdentree ziekenhuis			

Beeldkwaliteit entree P oost / ontsluiting oostzijde / Prioriteit 3

	Principe	Ambitieniveau I	Ambitieniveau II	Ambitieniveau III
Prioriteit 3 - Beeldkwaliteit P oost / ontsluiting oostzijde 	Entree oostzijde (P oost, SEH, laden & lossen) is onderdeel van de 'parkway' en is vormgegeven als groene 'poort' / parkeergebouw is onnadrukkelijk Ontsluitingsweg is vooral functioneel, beeldkwaliteit wordt toegevoegd door groene gevel parkeergebouw en nieuwe gevel ziekenhuis Om te sterk 'conidor effect' te voorkomen worden bouwmassa's getrapt opgebouwd: - ziekenhuisuitbreiding door verschillende bouwhoogtes en openingen in gevel, die relatie leggen met patio's - parkeergarage doordat parkeervak altijd onder bovenkant talud blijft, waardoor getrapte opbouw ontstaat van zuid (laag) naar noord (hoog)	- gevel parkeergarage open met sterke horizontale belijning	- gevel parkeergarage met horizontale belijning en verticaal groen	- gevel parkeergarage met horizontale belijning en verticaal groen

Beeldkwaliteit entree P oost / ontsluiting oostzijde / Prioriteit 3

Colofon

Het rapport **Masterplan Rijnstate** is verricht, in opdracht van **Rijnstate** en uitgevoerd door **H+N+S Landschapsarchitecten**

Samenstelling

Nikol Dietz (H+N+S, projectleider)
Simona Serafino (H+N+S, ontwerper)
Marie Baartmans (H+N+S, ontwerper)

In samenwerking met

Philip Vencken
Philomene van der Vliet
Gijs Baks
Arjan van Timmeren
Marc Koster

Amersfoort, november 2011

© H+N+S (2011) Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en / of openbaar gemaakt mits de bron wordt vermeld.

Masterplan Rijnstate